

Štev. 13.

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1908, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 28. marca 1913.

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Leto XII.

Razgled po svetu.

Avstro-Ogrska.

Dunaj. — Na vseh galiških železnicah vlada mrzlično živrenje v zvezi z odvozom desetstisočev rezervistov, ki so bili poklicani pod orožje zaradi stališča, katerega je zavzemala Srbija v zaščiti Rusije, ter so zadeve stale na noževih ostrini. — Odredba stoji v soglasju z dogovorom med Avstro-Ogrsko in Rusijo, po kateri ima dvojna monarhija v Galiciji vojaško stanje znižati na normalno število, medtem ko Rusija odslovi rezerve, ki jih je imela že v jeseni odpustiti. — Transporti mnogih trup, ki gredo domu, bodo rabili precej časa.

Nemčija.

Berlin. — V Koloniji se je vršilo ogromno protestno zborovanje proti konkurenci ameriškega tobačnega trasta. Dvorana je bila dejansko prenapolnjena, in bili so sprejeti ostri sklepi. Očividno odpovedujočega stališča, ki ga zavzema vlada, se v sklepih izraža, da Amerikaneem zamore vspešno nasproti stopiti edino državni monopol. Tudi se konsumentno občinstvo pozivlje na odločno samopomoč.

V vzhodnem in severnem morju kakor tudi ob vsem obrežju so gospodarile grozne nevihte v zvezi s sneženimi meteži in so povzročile ogromno škodo. Glasom brzojav iz Hamburga se je potopilo nič manj kot 80 ladij in bati je, da je veliko število ljudi konec storilo. Blizu Brunsbüttel se je potopil bager "Goedhard". Kapitan, njegova žena, dva otroka in dva moža so utonili. Strašno neurje je tudi obiskalo pokrajine ob Reni, Schwarzwald in Tirole. Od raznih krajev prihajajo žalostne vesti.

Rimsko kat. duhovni v Mulheim je bil ustreljen in pri prici umrl, ko je spovedoval nekega otroka. Morilec so zaprli. Zakaj je morilec ustrelil duhovna se ne bo nikoli zvedelo.

Francija.

Paris. — Došle brzojavke poročajo, da je bil oddelek francoskih trup na Aderar-ozemlju v zapadnem delu puščave od kakih 1900 Berberev obkrojen in uničen.

Oddelek se je nahajal tri dni hoda od Timbuktu, francoske vojaške postaje, ki je bil izmučen zaradi pomanjkanja vode in tudi manjicija je pojemale.

Japonska.

Tokio. — Baron Yua Chi-Ho, bivši koreanski kabinetni ministr, eden najodličnejših kristjanov v Koreji, bil je krivim spoznan za rdečo, vršene leta 1910 proti Teran-chi, guvernerju Koreanskem. On je že imel razne in visoke državne službe, je metodist ter se je izobrazil na Vanderbiltovi univerzi v Nashville, Tenn., in je bil že na čelu "Young Mens Christian Association" Koreje. Istočasno z njim je bil tudi obsojen Yan Ki Tak, koreanski uradnik, kateri je bil že junija 1909 obtožen zaradi tiskovnega pregreška; on je isto-odobno urejeval "Korea Daily News", ter v listu odobral umor izvršen nad Durham White Stevens, japonskim agentom v San Francisco. List je bil takrat zatren. Razven teh dveh bilo je še nekoliko drugih krivim spoznanjih.

Kitajsko.

Peking. — Predsednik Yuanšikaj je oditoritve novega narodne ga zastopstva določil na 8. aprila. **Sanghai.** — General Sung, nekdanji ministr za uk, bil je po neznanem atentatorju obstreljen in težko ranjen. Napadalec je pobegnil. Baženi je bil na popotovanju v Peking, kjer je načrtoval prisostvovati otvoritvi parlamenta.

Italija.

Rim. — Nasproti vsem poročilom, je papežovo zdravje povoljno. Sedaj je ves dan prebil izven postelje. Sprejel je kardinala Merry Del Val, kakor tudi več drugih cerkvenih dostojanstvenikov.

Mehika.

Mesto Mehika. — Po došlih poročilih so bili vstaji pri Saltillo napadeni in po veliki izgubi od zveznih trup nazaj vrženi, po tem ko so bili poslednji ojačani po od generala Lopez vodenem oddelku. Kakor poročilo pravi, sledi general Lopez nasprotniku in noče ga pustiti pobegniti, brez da mu ne bi uničujoči poraz prizadel. Železnični promet južno od Saltillo je prekinjen.

El Paso. — Trije nadaljni Maderovi pristaši so bili v Jimenezu usmrčeni in sicer: Juan Rosales, exsenator, Jose Mena, neki bivši mestni uradnik in Juan Baca. — Proti vsaki teh treh žrtev so bile vložene politične obtožbe. Vojaške oblasti so izvršile justifikacijo.

Iz Balkana.

Črna gora in Avstrija.

Cetinje. — Poluradni je bilo naznanjeno, da je Avstrija črnogorski vladi poslala ultimatum, v katerem zahteva prekin vseh vojnih operacij pred Skadrom, dokler iz mesta ne odide vse civilno prebivalstvo. Za slučaj, da se tej zahtevi ne ugoti, bo dala dvojna monarhija po orožju razsoditi. O resnosti naglasila v dopisu, so si na jasnim v glavnem mestu črnih gora. Dopis polaga posebno važnost na prisiljeno izpreobračanje ter zahteva z nedvoumnimi besedami, da se vse katoličane v in okoli Jakova, ki so bili prisiljeni k pravoslavni cerkvi, zopet pusti povrniti k prejšnji veri.

Z ozirom na prisiljeno izpreobračanje, kar se sicer zanikuje, predlaga Črna gora v svojem odgovoru imenovanje preiskovalne komisije, v kateri naj bi bili tudi zastopniki avstrijske in italijanske vlade. Črna gora pa dostavlja, da ne more pripustiti, da bi Avstrija suverenstvo izvrševala v zasedenih pokrajinah.

Avstrijska vlada se je branila pripoznati odgovor, in sicer radi tega, ker črnogorski odgovor ni sestavljen v pravilnem diplomatskem slogu, (!!) V vladnih krogih se je takoj govorilo, da bo nastal odpor zaradi vsebine dopisa.

Tukajšnji uradni list priobčuje poročilo, da so katoličani in mohamedanci v Ipeku in Jakova, izrazili izrečno željo za vstop v pravoslavno cerkev. Črna gora je nasprotno svetovala, naj počakajo, in želji se je šele ugodilo na ponovno prošnjo.

Dopis nadalje ugotavlja, da je bil katoliški duhovnik Palič prijet in zaprt, ker je Albance ščuval proti Črno gori. On je pobegnil, a je bil zadet od krogel zasledovalcev.

Dunaj. — Avstrijska vlada je naročila podkonzulu v Prizrendu, da podrobno preišče okolščine, ki so dale povod za umor katoliškega duhovnika Paliča. Preiskave se bo tudi udeležil katoliški nadškof iz Uskup-a. Vlada je trdno odločena, da naredi konec prisilnemu izpreobračanju.

Parnik, ki te dni iz Trsta odpluje, bo civilno prebivalstvo v Skadru preskrbel s potrebnimi živili.

Carigrad. — Dnevno dohajajo poročila o spopadih ob Čataldski črti. Navadno so to neznatne praske, katere stališče nasprotnikov ne spreminajo. Pred kratkim poročano prodiranje Turkov na desni nem krilu, se je obrnilo. Na vsaki način se turško vrhovno poveljništvo omeja na defenzivo.

Drinopolje je bilo v petek in soboto obstreljevano, toda brez znatnega uspeha.

Razne novice.

Expres in paketpošta.

Milwaukee, Wis. — Tukajšnje poštne oblasti so v svoje presenečenje zasledile, da ekspresne družbe z vporabo zvezne-paketpošte prav znatne dobičke dela. Kot dokaz temu se izmed mnogih slučajev navaja sledeče: Neki mož iz Detroita, Mich., je pred malo časom po ekspresni družbi v Milwaukee poslal zaboj smodk, katere pa so bile oddane po zvezni paketpošti. Pošiljatelj je ekspresni kompaniji plačal 40 cent, a poslala je le-ta potom zvezne paketpošte za samo 28 cent, tako da je pri pošiljatelj naradila 12c dobička.

Židovski vpliv.

Albany, N. Y. — V senatu je bila k tretjemu čitanju izročena Pollock-ova predloga, katera dovoljuje prodajo slašče ob nedeljah. Ker se je celo staroverna duhovščina izrekla v prilog predloga, tedaj niso nitj republikanci ugovarjali predlogi. Morda je pojasnilo v popuščanju tudi v tem najti, ker njujorska policija kratkomalo ni kos židovskim grocerjem, pravo prodajalcem slašče. — Po nekem poročilu, ki ga je dobil v New Yorku policijski komisar Waldo, je imelo predminulo nedeljo 3000 takih trgovcev svoje trgovine po 10. uri dopoldan odprte, v katerim času so postavno imele bite zaprte, a naznanili so popred komisarju, da se za postavno ne brigajo. —

Več naročil kot popred.

New York. — U. S. Steel Corporation (jekleni trust) poroča, da so naročila dne 28. februarja znašala 7,656,714 ton, tedaj nazadovanje za 170.654 ton proti 31. januarja. Dne 20. februarja prejšnjega leta je znašal obseg naročil 5,454,200 ton in 28. februarja 1911 samo 3,400,543 ton.

Draga žena.

New York. — Gospa Phillip Van Valkenburg toži svojega soproga za ločitev zakona, a sedaj je pa še tožbo vložila za plačilo svote blizo \$100,000, katere je ona v dveh letih potrošila. — Med drugim se nahajajo naslednje postojanke: tri popotovanja v Evropo \$32,000, hotelski računi po \$25 na dan \$12,000, avtomobili in šoferji \$10,000, obleke \$20,000, zabave in računi restavracij \$10,000, zdravnik in masaga \$2300, zobozdravnik \$1200 itd.

Pa naj še kdo govori o slabih časih!

Izkaz državnega zaklada.

Washington, D. C. — Dne 22. t. m. je bilo stanje državnega zaklada: \$80,719,361; v bankah in philippinskem skladi, \$42,787,750; skupna bilanca generalnega sklada, \$148,846,881; tekoči prijemki poslednjega dne, \$3,109,931; izdatki \$1,913,109; pribitek od sedaj za tekoče računsko leto \$10,941,565; isti dan minulega leta je primanjkljaj znašal \$18,272,543.

V teh številkah ni zapaden Panama in javni dolg.

Kolizija v megli.

Vineyard Haven, Mass. — Dne 21. t. m. sta v temi in radi megle skupaj trčila parnika "James Whitney" in "City of Macon". — Človeških življenj ba je pokončanih, toda parnika sta zelo po-kvarjena.

Duhovnik milijonar.

Washington, D. C. — V zapuščini pred malo časom umrlega duhovnika in Indian-misljonarja Rev. W. Perry, ustanovitelja Grand Haven, Mich., je nastal silen spor. Zapuščina znaša več kot en milijon dolarjev, ki ima biti razdeljena med šestimi otroki umrlega. Eden teh, Edward Perry, je kot oporočni izvršitelj preveč gledal na lastno korist, in od tod izhaja prepir.

Neurje in sneženi meteži v celi deželi.

Memphis, Tenn., 21. marca. — Sprevedniki osobnega vlaka St. Louis in San Francisco železnice pripovedujejo o groznem neurju, ki je minulo noč drvilo preko Poplar Bluff, Mo., in v okolici. Pet oseb je zgubilo življenje in več kot 50 ljudi je težko ranjenih.

Hoxie, Ark. je malone docela razdejan. Poroča se, da je ena oseba usmrčena, 25 pa ranjenih.

Med Poplar Bluff in Hoxie je nevihta prav uničevalno drvela.

Indianapolis, Ind. — Snežena nevihta je obiskala vso državo ter kolikor je do sedaj znano sti dve osebi ubiti, veliko pa močno ranjenih. Povzročena škoda je grozno velika.

Columbus, O. — Iz Tiffin, O. poročajo, da je nevihta podrla dimnik v tamkajšnji okrajni napravi, ki je ubil 75 let starega William W. Wicka in 7 ali 8 oseb podsul. Rešilno delo je tem težavnejši, ker tudi stene groze, da se porušijo.

Mobile, Ala. — Ob reki Alabama kakih 30 milj od Pine Hill v Wileox okraju ležeče mestee Lower Peach Tree je po tornado docela porušeno.

Župan iz Pine Hill, je bil naprošen, naj odpošlje na kraj nesreče zdravnike in bolniške strežnice.

Štirinajst oseb je ubitih in silno veliko je ranjenih. Tornado je drvil po sredini mesta in prizanesel samo par hišam.

Meridian, Miss. — Več oseb je zgubilo življenje vsled grozne nevihte, katera je obiskala ves severni del države ter povzročila neizmerno škodo. Podrobnih poročil ni, ker so vse brzojavne in telefonske žice potrgane.

St. Paul, Minn. — Nevihta s snegom in točo je obiskala severozapadnji del države. Iz nekaterih krajev Dakote dohajajo tudi izne mirjajoča poročila.

Sandusky, O. — Orkan je z brzino 60 milj na uro drvil preko mesta in po okolici. Dve ladji, ki sti imeli danes sem pripluti, nisti dospeli, tedaj je opravljena boja-

da, da se jim je pripetila nezgoda. Neki manjši parnik je zapeljal na skalnato obrežje in neka četrtaladja daje neprestano znamenja o nevarnosti v kateri se nahaja. Bojazen prevladuje, da je precejšnje število pomorščakov konec storilo. —

Nikar napredovati.

Washington. — Preko štirideset odstotkov farmerjev se je izjavilo proti zastopnikom kmetijskega ministrstva, na vprašanje, če gospodarijo po "stari" ali "novi" metodi, da ne odobravajo znastveno poljedelstvo in ne znastveno živinorejo. Farmerske zveze, farme za poskušnjo in demonstracijo, izvestja kmetijskega ministrstva itd. so brez koristi in za nič.

Agenti so poizvedavali v 13tih državah.

Državni pomožni tajnik je odpo-

vedal službo.

Washington. — Huntington Wilson, državni pomožni tajnik je prosil za odslovitve iz službe ter dostavil prošnjo, da se njegova resignacija takoj sprejme. Kot povod za odpoved urada, se navaja resno nesoglasje, ki je nastalo med njim in upravo zaradi kitajskega posojila. Predsednik je prošnjo takoj odobril.

Gosp. Wilson je službo že odpovedal, ko je novi predsednik svoj urad nastopil, a bil je naprošen, naj ostane dokler se sposoben naslednik najde, in sedaj je svojo odpoved ponovil.

Rove zapirajo.

Naš zastopnik iz Breezy Hill, Kans. nam poroča, da je pričela tamošnja premogarska kompanija Dickinson zapirati svoje rove. Do sedaj je že nekaj nad 200 premogarjev prizadetih.

Delavske novice.

Moč delavstva.

Povprečno število članov American Federation of Labor za leto 1912 znaša 1,774,760. Članstvo te delavske organizacije je štel v mesecu januarju skoro dva milijona.

Odškodninski zakon.

Little Rock, Ark. — Državna zakonodaja je sprejela takozvani Employers liability law. Zakoni za interese delavstva v tej državi so jako neznatni in ravno ta slednji zakon kaže na to, da se bo dalo delavskim interesom v bodoče več važnosti, kot doslej.

Usnarji se organizirajo.

Lokalna unija usnarjev in strojarjev se je ustanovila v Clevelandu rapidno raste.

Štrajk na Ely, Minn.

Nad sto delavcev je zaštrajkalo v Chandler rudniku na Ely. Zahtevajo povišanje plače. Družba je že privolila 5c poviška, toda delavci še niso zadovoljni in zahtevajo več. Štrajkarji drže skup.

Malo dela.

Iz Rock Springs, Wyo. nam poročajo, da so tam jako slabe delavske razmere. Meseca januarja so premogovi baroni zaprli dva rova; eden je last Union Pacific Coal družbe in drugi pa Central Coal & Coke Co. Pri zadnjem je bilo veliko rojakov vposlenih. Ostale premogarske družbe pa delajo samo od 3 do 4 dni v tednu.

Žrtve enega leta.

V Združenih državah Ameriških umre povprečno vsako leto 1,580,000 ljudi, od teh umre 630,000 oseb na boleznih, ki so preprečljive; tedaj današnji sistem dopusti, da nekaj nad pol milijona delavcev, največ otrok in žen umre vsako leto. Ali se potem čudite, da se borimo proti sedanjemu sistemu?!

Kooperativna tovarna.

Californija Rochedale Cooperative Co. in Booth & Shoe Workers Unija so sklenile, da začno kooperativno izdelovalnico obuče v San Francisco.

10 urna predloga.

Reprezentant Kavanaugh je vložil državni postavodaji predloga, katera će postane zakon, bo prepovedovala več kot deset urno delo na pouličnih železnicah.

V Coalgate, Okla., je preveč delavcev.

Premogovniki v Philips, Lehigh in Coalgate, Okla., poslujejo samo po par dni v tednu. Delavcev je več kot preveč.

Proč od Roseville, O.!

Premogovnik Elk, Roseville, O. je eden tistih kjer delavci še toliko ne zaslužijo, da bi se pošteno preživeli. Nič boljše razmere ne vladajo v Lovington, Ill., Percy, Ill., Royalton, Ill. in Missouri City, Mo.

V Novi Škociji je dosti dela,

toda kdo bo delal, če mu detektivni in milica vedno stoji za hrbtom. Dominion Coal Companija preganja in odslovlja vsakega delavca, ki je član United Mine Workers.

Pravijo, da niso pijanci.

Časopis "Demokrat" v Lamar, Mo. piše jako zanimivo zgodbe o učitelju morale in treznosti, fathru O'Laughlin kateri je bil pred zakonodajalec države Missouri takoj "natrkan", da so ga morali iz zakonodaje ven vreči. Radi pomanjkanja prostora ne moremo ee le zgodbe popisati.

Žrtve svojega poklica.

Terre Haute, Ind., 22. marca. — Štirinajst oseb je danes izgubilo življenje pri razstrelbi, ki se je pripetila v superiornajni št. 10 v Daggar, Ind., 63 milj od tukaj.

Litvinci so dobili tožbo.

Nedolgo tega smo poročali o tožbi rimsko katoliške fare sv. Jurija v Shenandoah, Pa. proti nadškofu Pendergastu, v kateri farani zahtevajo, da jim škof vrne lastninsko pravico do zemljišča, na katerem stoji cerkev in farovž. Višje sodišče je razsodilo, da je premoženje last faranov in ne škofova in da farani z njim poljubno razpolagajo. Na podlagi te razsodbe bodo lahko vse fare zahtevale od svojih škofov, da jim morajo vrniti velikanska cerkvena premoženja. Kaj bi bilo če se bodo naši rojaki zavedali pomena te velevažne razsodbe in zahtevali, da jim morajo razni škofje izročiti lastninsko pravico do njihovih (farne-ga) premoženja. No če se kaj takega pripeti, potem se jim ne bo treba ruvati s kakim Quiglijem zaradi kakaga Kalana ali Stukljevea. Škof se bo moral njim pokoriti, ker drugače bi se znalo pripetiti, da bi farani sklenili prodati cerkev kakemu podjetnemu židu, ki bi jo prav gotovo porabil za kako kobilarno ali kaj takega za čast sv. vere nedostojnega.

Waukeganško ricmanje.

Rev. Štukelj ne bo spovedoval Kalanovcev, ker v njegovo cerkev ne marajo iti, zato se bodo peljali v Kenosha, Wis., kjer bodo opravili velikonočno spoved, da zadosti pravilom K. S. K. J. Nekaj se čuje, da bo društvo sv. Jožefa št. 53 odstopilo od KSKJ in se priključilo najbrž kaki napredni organizaciji.

Kam bodo šli protestanti in odpadniki.

Rimsko kat. župnik v Pana, Ill. je rekel, da noben protestant (odpadnik) ne bo šel v nebesa. Protestantje pa pravijo, da Bog ni tako nesramen, da bi vstvaril človeka, da bi ga potem pogubil, zakaj je pa poslal Odrašenika na svet? Ali morda samo za rimsko katoliške farje. Sicer pa se protestantje ne marajo mešati med take ljudi kot so rim. kat. duhovni in resignirajo na njihova nebesa.

Božji rop.

Southern Cross, piše: Zločinci so vlomili v rimsko katoliško cerkev sv. Ivana v New Yorku in so pokradli veliko število sv. relikvij. Tu so nekatere stvari, katere pogrešajo: Kos tunike, katero je nosil sv. Jožef, kosce kosti od 55 svetnikov, med temi od sv. apostolov, sv. Štefana, Patrieka, Janeza Krstnika, Antona, Benedikta, Cecilije in sv. Neže; koščke le sa od tistega križa, na katerem je visel Odrašenik itd.

Šnofanc namesto cigaret.

Papež Pij X. je prepovedal vsem stanovalcem vatikana kaditi, tudi on sam ne bo več kadil. Kakor papež Leon XIII. se je tudi sedanji papež poprijel tobakire. Ameriškemu tobačnemu trustu, ki je do sedaj papeža zalagal s cigarami, je sporočil, da mu naj pošljejo šnofanca namesto cigar. Vatikanski vslužbeni se jezijo nad to papežovo "nezmotljivo" odredbo. Če bodo papežu napovedali štrajk, poročilo ne pove.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:	
za \$ 10.30	50 kron,
za \$ 20.40	100 kron,
za \$ 40.80	200 kron,
za \$ 81.60	400 kron,
za \$ 102.00	500 kron,
za \$ 203.50	1000 kror,
za \$ 406.00	2000 kron,
za \$ 1015.00	5000 kror.

Poštarina je vključena pri teh avotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c.kr. pošto na hranični urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilicneje, je do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali i registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.

88 Oakland St. New York
104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

OD PLUGA DO KRONE

ZGODOVINSKI ROMAN. SPISAL JAKOB BEDENEK.

(Nadaljevanje.)
DRUGI DEL.

XIII.

Poleg guvernerja vesela novica o Vagi v Ljubljani izvestno ni nikogar bridkeje zadela v srce, nego Selanovo Anico, nekdanjo nevesto njegovo. Kratkotrajna deklica si pač ni mislila, da se bo njenemu ljubljencu, od katerega se je poslovila tako hladnokrvno, tako sijajno obneslo med tuje. Ni bilo torej čudno, ako jo je njega vzhajajoča sreča pekla noč in dan, kakor grize človeka — kesanje, oziroma brezuspešno hrepenenje po izgubljeni sreči. Le predobro je spoznala v tem kratkem času presilni razloček med njenim sedanjim ženinom Janezom in bivšim izvoljencem — Vego. Le predobro je spoznala, da mu Janez navzlic vsi svoji poštenosti niti ne seza do pasa. Da bi mu pisala — kar bi bila morda storila marsikatera lahkoživka — in ga s tem izkušala ujeti iz noga v svoje mreže, tega se ni upala, kajti Vega se ji je zdel nepristopen, odkar so ga tako počastili in odkar je zaslužio njega ime po vsi domači deželi. "Bodisi kakor hoče," misli si Anica, "kakor sem si postlala, tako bom spala."

Navzlic najboljši volji pa se ji ni bilo mogoče iznebiti misli, zakaj se ni oklenila Vage z dušo in telesom. Kako lahko bi se bila sedaj poročila z njim in bi bila imenitna gospa; kako bi se bila radovale sama v blišči, ki bi jo bil obseval od njegove slave!

"Čudna je dandanes ženska stvar na svetu," modroval je sam v sebi dostikrat v tej dobi stari Selan, Anicin oče. "Po tistem, ki ga je imela rada in ga je potem prav po otročje izpustila iz rok med tuje ljudi, kakor se zavzre obrabljen igralec, zopet hrepeni, kakor pobožna duša po svetih nebesih, tega pa, kateremu se je nato sama, Bog ve zakaj, kar zviškomna obesila na vrat, tega se sedaj malone ogiblje in se toliko meni zanj kakor za lanski sneg. Bog jih razumi, te ženske!"

Dasi je Anico neprestano mučila zavist, odkar ji je došla slavna novica z Dunaja na ušesa, bila je vendar še vedno čvrt ljubljanski deklet; čveta je — kakor bela roža na pokopališču. Prav ta cvet pa nje, ženinu Petelinovemu Janezu, ni prav nič ugajal. "Kaj bi z bledečim gospodinj, ki naj mi podpira tri ogle, pa se — ako bo tako hiral dalje — skoro sama posuši! Primaruba, to vse skupaj ni nič!" Janez je v svoji brezprimeri opreznosti in modrosti sklenil, da ne kaže drugega, nego poroka. Govoril je o tej stvari s starim Selanom, in tudi njemu je bilo po volji tako.

Dan poroke so določili na ponedeljek po rožnovenski nedelji leta 1784, ravno ko je v Ljubljano došla že zopet novica, da je domačin Vega pri topništvu že za nadporočnika in da je izdal zopet novo knjigo, polno samih umetnih računov. Janez in Anica je ta novica silno presedala in zato sta sklenila, se čim prej tem bolje poročiti in po zeleni Ljubljani odrediti na novi dom v Podpeč, kjer je bil Janez že kakor majhen graščak imeniten in premožen. Kmetje so ga spoštovali vsaj na videz, ker so mu bili kolikor toliko — vsi dolžni.

V ponedeljek — na dan poroke — zbrala se je že ob osmih zjutraj pri Selanu polna hiša povabljenih gostov, kjer so se sešli le nevestini svatje na jako obilen in ukusen zajutrek. Stari Selan se je držal v tem še vedno stare šege in je postregel svatom s kislim zeljem in svinjskimi rebri, v domačem dimniku prekatjenimi; za temi je prišlo na mizo nekaj ocvrtnine in bokalov vina. Nevestini svatje so se ravno dobro poprijeli zajutka, kar prično na ljubljaničem nabrežju pokati topiči. "Podpečanje so že tu!" šine govorica okolo vseh miz in vse plane iz hiše.

Zunaj na pristanišču so se pa je li izkreavati ženinovi svatje —

svatje Petelinovega Janeza, katere je po vodi v petih čolnih pripeljal s seboj. Ko je vse iz čolnov, vrežje godeci, katere je najel Janez v Ljubljani, kar le najlepše znajo, in izprevod se razvrsti takole: Prva sta oče starejšina in ženinov drug. Za njima koraka postavni ženin, Petelinov Janez, za tem pa ostalih svatov dolga vrsta moškega in ženskega spola.

Izprevod pride ob živahnem sviranju in ob neštetem spremstvu bosonoge krakovske mladine pred Selanovo hišo, kjer se ustavi, kajti vrata so zaprta in zaklenjena. Oče starejšina poskusi za ključko, ali kaj hoče, ključka se pač uda, ne odpre se pa le ne. Zato prično godeci grozen direndaj pred hišo, in svatje se jim pridružijo. Kar se odpre v prvem nadstropju nad večnim vzhodom okno, in "hišni oče" moti spomin, po vsi Slovenski je navada, da se oče in mati kateregoli zaročenec nikjer svatovski ne udeležujeta ženitovanja. — Ker je pa vendar pri hiši nekoga treba, ki tisti dan za vse skrbi, ki takorekoč prevzame nalogo očeta, zato se navadno za ta posel sprejme reven prijatelj ali gostač, in temu se pravi: "hišni oče". — Godeci, na vse strani premeteni, kakor so povsod pri nas, kličejo ga navadno "hišna ova", ker ga radi, zlasti pri vinu, kaj ostržejo, samo če se jim da.

naš stari znanec Matej Kopriva z leseno nogo, ki je za danes prevzel to častno službo, vpraša z mogočnim in veljavnim glasom, česa "druhal" tu išče, ter jim zajedno svetuje, naj gredo kar rakom zvižgaj, če nimajo boljšega posla, nego mirnim ljudem napravljat stran in grozo.

Tako se Matej ni že iz davna odrezal.

Ali tudi mestnim godecem načelnik Ogrizek je bil že star zajec, ki je imel jako kosmata ušesa. Takoj se je prav lesičje poklonil hišnemu očetu, rekoč: "O, ali ste Vi 'hišna ova', ravno prav, da ste tukaj. Vi, ki ste že skoro obredili pol sveta, četudi največ po domači deželi in umejete sedem jezikov — četudi vse po naše, nič ne de — čast Vam in čast, komur čast! — Vi nam boste izvestno mogli povedati, ali imajo v tej hiši zaprti belo piščico, jako krotko živalco, ki je iz roke — kedar je lačna — katero si je izvolil petelinček iz naše vasi za svojo družico? Da jo boste lože spoznali, častivredna hišna ova, povem Vam še, da je precej velika, lepa kakor strah v hrastovi senici; s kurami vred hodi spat in z otroki vred ustaja. Teleša je šibkega kakor prekla v zelniku, glavo ima zalo kakor najlepša zeljnata glava, ki Vam je zrasla na ljubljanskem polju. Nosu je kljukastega, kakor bi ga ji bil pek za rožiček posadil med lica, in usta so ji kakor nalašč vrezana za največjo ribniško žlico?"

"O, tako piščico si boste že lahko izbrali, le kar okolo hiše se ozrite na desno in levo," odreže se mu hišni oče.

"Izvestno mislite, da smo iz Ribnice; toda iskali ne bomo, o čemer smo prepričani, da je v hiši. Hura, prijatelji, treba bode naskočiti hišo. Podati se ali pa častno pasti! Tresk!" Prvi godec treščil star lonec v zaprta vrata, da se razleti na sto koscev, vrata se pa zajedno odpro, in hišni oče stopi na prag. "Piščico hočete, tu le si je iščite, kakor veste in znate," in Matej šepa po veži in vlači razne starikave ženice, ki so tudi prišle gledat slavno ženitovanje, iz vseh kotov.

"No, reči moram," povzame zopet prvi godec, "da imate res lepo zbirko pri hiši! Sosedom pač ne bode premalo varuhov, kadar pojde proso v lát. Vendar naša piščica, katere iščemo, nima takega perja."

"Vidite, takega perja mora biti," pristavi drug ter potegne iz žepa košček svilene robe, bele kakor sneg. Od tiste namreč je bila

* Po Gorenjskem, in ako me ne

izdelana svatbena obleka nevestina. —

"O, tudi take piščice imamo pri hiši," pobaha se hitro hišni oče, stopi v sobo in privede družico iz nje, "vidite jo, ta-le je!"

"Hura, hura! po volji nam je, četudi ni tista, ki jo iščemo. Podobna ji je pač, kakor jajce jajcu, vendar pa še ne taka!" pravi drug. "Še morate imeti katero, ti sto nam pokažite."

Sedaj privede "teta" snežnobelo, objokano nevesto Anico iz sobe na prag. "Te vendar ne iščete, ki se vam tako skriva in se joka, kakor bi morala zdajci na raženju!"

"Živela, naša piščica!" zori svatovska družba, "ta je prava, ta ima perje, ki je po volji našemu petelinu in ta pojde z nami; živela Anica, živela nevesta Petelinovega Janeza!"

Ženin Janez pristopi in izroči nevesti in družici vsaki po jedno svileno dragoceno zavratno ruto, potem pa hoče objeti nevesto.

"Ne, petelinček moj, ne boš se še kratkočasil z njo, dokler ti jo ne izroči imenitnejša roka!" zavrne ga teta, in Janez odstopi. Godeci vrežje živahno koračnice o "nebeški svatovski čini", in dolga vrsta ženinov in nevestinih svatov se raje mimo njih po gosto natečeni vozi v sobo, kjer so ob treh straneh belo pregrnjene mize, bogato obložene s pripravljenim svatovskim zajutkom.

Po zajutku se odpelje vse v cerkev k poroki. Na prvem vozu sta se vozila jako oblastni "oče starejšina" in ženin, na drugem sta bili nežna golobica nevesta in "mati teta", na tretjem se je laskal podjeten drug družici in za tema so se zvrstili vozovi, kakor že je bilo primerno. Vsak voz je bil praznično opravljen, vozniki in konji, kaj šele svatje, imeli so šopke pripete. Vozniki so pokali z biči in ukali, svatje streljali s samokresi — nevesta je pa jokala.

Nazaj grede se je vozni red toliko izpremenil, da sta bila na prvem vozu starejšina in teta; na drugem ženin in nevesta — sedaj mož in žena, na tretjem drug z družico vred; drugi vozovi so se razvrstili, kakor že je bilo.

Iz cerkve prišedši, šli so svatje naravnost na ped, kjer je bila v kotu blizu vrat postavljena dolga klop za godece, katero so le-ti takoj zasedli in jeli privijati instrumente svoje. Bilo jih je šest, in vsi so jo rezali izvrstno!

(Dalje prihodnjič.)

ZAPISNIK

seje glavnega odbora S. D. P. Z. dne 9. marca 1913 ob 10:30 dopol. Navzoči: Predsednik M. Rovansk, podpredsednik Jakob Koejan, glav. tajnik V. Sitter, glav. blagajnik Ivan Pakj, pom. blagajnik Ivan Brezovec, 2. nadzornik And. Vidrih, 1. porotnik Jos. Svoboda, Franc Šega član društva št. 1, Alojzij Kveder član društ. št. 6. Preide se k posvetovanju glede prostora, kje da naj se vrši konvencija. Brat tajnik V. Sitter predlaga, da naj se radi dvorane obrnemo na clevelandska društva, katera naj nam podrobneje poročajo. Brat blagajnik Iv. Pakj pojasnjuje, da je najbolje, ako dobimo dvorano pri kakem članu naše zveze, ter priporoča dvorano brata Kogoja. Nato sklene glavni odbor, da se glavni tajnik o tej zadevi obrne na bratska društva v Clevelandu, ter jim naznani, da je glavni odbor sklenil, da se konvencija vrši v Clevelandu na St. Clair Ave.; clevelandska društva naj potem izrazijo svoje mnenje glede dvorane.

V zadevi prispevkov za pokritje stroškov konvencije se sklene, da se asessment zviša za 4 mesece po 25 centov. Od prispevka je izvzet 3. razred in otroški oddelek. Konvencija se prične prvi ponedeljek v mesecu maju, t. j. dne 5. maja t. l. ob 8 uri zjutraj; vsako društvo, bodi novo ali staro je opravljeno do jednega delegata. — Bolniška podpora kakor vsako izplačevanje se ustavi s 15. aprilom t. l. do zaključka konvencije, vsled česar se vsa izplačila, ki padejo v dobo od 15. aprila t. l. do zaključka konvencije, izplačajo šele po konvenciji. — Dnevni red za kou-

vencijo se določi na prihodnji seji gl. odbora.

Nato se razvije živahna debata, kje naj se priobči pričujoči zapisnik in vse zadeve prihodnje konvencije. Gl. predsednik M. Rovansk priporoča dosedanje zvezino glasilo Glas Naroda, češ, da je zato plačan, vsled tega mora tudi priobči. Nato se oglasi k besedi gl. tajnik V. Sitter ter protestira proti temu s pripombo, da on Glas Naroda ne pripozna kot zvezino glasilo odkar mu Glas Naroda ni hotel priobčiti letnega zvezinega računa ter odgovora in pojasnila na napade glavnega predsednika in glav. blagajnika, namreč, da ne priobči nikakih zvezinih poročil, katera nimajo treh podpisov, to je podpisov glav. predsednika, glav. tajnika in glav. blagajnika. S tem je kršil Glas Naroda pogodbo kot zvezino glasilo. Zaradi tega se on (glavni tajnik) nemore klanjati gospodi okrog Glas Naroda, ter je prositi za nekaj, kar Glas Naroda je storiti dolžan.

S to izjavo se popolnoma strinjata tudi gl. podpredsednik J. Koejan in drugi nadzornik A. Vidrih; poslednji še posebej konstatuje, da ni bilo od Glas Naroda pravilno ker je še potem, ko je že glav. tajniku odklonil poročilo brez treh podpisov, vendar je priobčil dopise glav. predsednika in gl. blagajnika z enim podpisom. Gl. tajnik sedaj nikakor ne sme več priobčevati zvezinih poročil v Glas Narodu, Nato izjavi brat A. Vidrih še sledeče: "Ako mi kedo od Vas na ta moja izvajanja oporeka, tedaj laže ali pa nagaja. Vsi so molčali."

Zaraditega drugi nadzornik predlaga, da se vsa zvezina poročila naznanjajo potom cirkularjev. Nato se sprejme predlog brata Svobode, da se vse kar se tiče konvencije, z enim glasom večine, priobči v Glas Narodu. — V zadevi bodočega zvezinega glasila se sklene uprati upravnistva slovenskih listov, da izrazijo svoje pogoje in ceno.

Drugi nadzornik br. A. Vidrih predlaga, da se tajnikove in blagajnikove računske knjige dajo pregledati v prisotnosti glavnega odbora sodnijskim izvedencem, ki naj potem račune definitivno sklenejo, kajti ako se ureditev računov prepusti konvenciji, se konvencija vsled tega zavleče za več dni, navzlic temu se sprejme predlog gl. blagajnika, da se prepusti ureditev računov konvenciji.

Brat tajnik predloži prošnjo dr. št. 26 glede odpravnice za pljučnično bolnega brata Pavel Simončič s predlogom, da se ga da preiskati trem zdravnikom in da se potem vse potrebno ukrene. Sprejeto. Isto društvo tudi poroča glede podpore umobolnega brata Jakob Oblaka. Sklene se, da se ravna po pravilih.

Društvo št. 12 poroča glede odpravnice za jetiko bolnega brata Ilija Pavloviča ter da želi imenovani odpotovati v staro domovino. Sklene se, da pride imenovani v glavni urad, da ga da isti preiskati po treh zdravnikih če je v resnici jetičen; nakar se vse potrebno ukrene.

Nadalje se tudi prečita pritožba čez bolnega brata Franc Kastelca. V pritožbi se navaja, da si je sam kriv nesreče, ker je večkrat povzročil prepir ter bil tudi v prepiru obstreljen in da je med časom bolezn kršil zvezina pravila. Sklene se počakati nadaljnjih in natančnejših poročil.

Nadalje se tudi prebere pismo konzula v Denver, Colo. Isti poroča, da ima pooblastilo za izterjati usmrtno za umrli bratom Matljavec. Sklene se izplačati usmrtno proti pobotnici ker se je zgnubil certifikat omenjenega.

Nadalje se tudi prečita pismo tajnika Slovenskega Zavetišča, v katerem prosi, da društva pošljajo asessment in druge prispevke direktno na njega. Sklene se to upoštevati.

Nadalje se tudi preberejo protesti društev št. 11, 19, 38 in 42 zoper sedajne glasilo Glas Naroda v katerih izražajo željo, da bi se sedajne glasilo Glas Naroda opustilo ter nadomestilo s kakim drugim delavskim listom.

Gl. tajnik poroča tudi, da je naročil bolniške knjige za društva,

katere bodo jako praktično urejene. — Nato vpraša gl. blagajnik Iv. Pakj kaj je z naročenimi znaki in če je že došlo kako poročilo iz tovarne, Nato gl. tajnik pripomni, da bode vso stvar v teku 14 dneh uredil, dalje se sklene, da se vrši prihodnja seja glavnega odbora prvo nedeljo v mesecu aprilu ob 9 dopoldne.

Zatem prečita gl. porotnik Svoboda pritožba dr. št. 61 radi nerednega pošiljanja asesmenta na pram gl. tajniku; nakar gl. tajnik, dokaže da je iste pravočasno odposlal.

Pred zaključkom seje se zahteva gl. blagajnik tajniške knjige iz leta 1911 v pregled na svoj dom s pripombo, da so knjige njegove. Nato 2. nadzornik A. Vidrih predlaga, da se smejo knjige pregledati le v glavnem uradu v prisotnosti glavnega tajnika. Glavni blagajnik se nato obrne na predsednika s prošnjo, da se da njegov predlog na glasovanje; k temu pripomni pa brat tajnik, da na nikak način ne da knjig iz glavnega urada. Na to se brat Iv. Pakj jezo odstrani iz gl. urada.

Na predlog brata Vidriha se zaključi seja ob 1 uri popoldne.

Čakajoč na uspehe.

Pred časom smo poročali, da so znašli nov serum za zdravljenje tuberkuloze in da sedaj preiskujejo njegovo vrednost. Čakamo na uspehe. In če tudi so popolnoma uspešni, bo še vseeno potrebno ojačiti bolnika na hiter način in to se samo zgodi, da zboljšamo njegovo slast in prebavo. In ravno za to želimo priporočiti dobro znano zdravilo Trinerjevo Ameriško zdravilno grenko vino. Isto bo popolnoma očistilo prebavni sistem in ga istočasno ojačilo, kar dela to zdravilo tako neprecenljivo. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino bi morali dati vsim tistim, ki trpe vsled slabega teka, slabe prebave, zaprtja in slabosti. V lekarnah. Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. — Zdravite revmatizem v mišicah in členkih s Trinerjevim Linimentom. (Advertisement.)

Marec za pljučne bolezni

Nestanovitnost vremena, razpostavljanje mrazu ali mokroti, hitre izpremembe gorkote, preprihi ali pregorka sobe, neprimerna obleka so po navadi vzroki prehlada ali kašlja, katere, ako jih zanemarjate se lahko razvijejo v kake bolj resne pljučne bolezni.

Severov Balzam za pljuča

(Severa's Balsam for Lungs)

zelo uspešno učinkuje v takih slučajih, ktere ustavi kašelj, vrne bolne dele v zdravil stan in prepreča bolj resne bolezni. Poskusite ga!

Cena 25 in 50 centov.

Ne čudite se

ako zgubljate težo, ker nemo re vaš želodec prebavljati je dil.

Severov Želodčni Grenčec

(Severa's Stomach Bitters)

je tisto zdravilo, katero bi morali rabiti da vam okrepa cel prebavni ustroj ter povrne slast do jedil.

Cena \$1.00 steklenica.

Naprodaj so v lekarnah povsod. Ako jih vaš lekarnar nima, pišite nam po zdravila in nasvet.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Največja in najstareja lekarna v Chicagi

C. G. FOUČEK

Lekarnar 25 let

1801 Center ave., vogal 18. cesta

Kedar potrebujete zdravila, ali le-karsko pomoč pridite k meni, kjer Vam najboljše postrežem.

V moji lekarni uradujejo skušeni češki-slovenski zdravniki in njihove recepte izgotovim natančno.

V moji lekarni se nahaja p o š t a že nad 14 let in v katerem času smo odposlali nad 10 milijonov kron. Prejemam hranilne vloške in plačam 3% obresti. Denar dvignete kedar hočete.

C. G. Fouček

1801 Centre Ave.

CHICAGO

Prodajam šifkarte za vse linije in izdelujemo vse notarske pesle, kot: pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, potrdila itd. Vselej se obrnite do nas z zaupanjem.

PIRUHE

pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znan-

cem v staro domovino in to seveda najrajše v GOTOVEM DENARJU, kar pa NAJHITREJE, NAJVESTNEJE in NAJCENEJE preskrbi

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., ::::: New York, N. Y.

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljše postreže?

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 ANTON FISHER, podpredsednik; Globe, Arizona, Box 503.
 JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
 WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
 JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
 ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
 MARTIN KONDA, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut ave., S. E., Cleveland, Ohio.
 JOHN BATICH, Box 208, Claridge, Pa.
 JOE CVETKOVIČ, 810 W. 4th St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SLOGAR, 4144 W. 16. St., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 11355 Fulton ave., Chicago, Ill.
 JOHN JEREB, 321 — 136. St., Chicago, Ill.
 FRANK GODINA, 1441 Fullerton St., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odposiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Slobode". Seja zadno sredo v mesecu, v Welky-ovi dvorani, 1805 Blue Island ave.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Št. 1. Chicago, Ill.: A. Samsa, pred., 1537 West 20th St.; Victor S. Skubicki, taj., 2727 S. 42nd Ct.; V. Kulovic, blag., 3233 Sheffield Ave. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 2. Claridge, Pa.: V. Rednak, pred., Box 462; J. Mlakar, taj., Box 68; S. Sturm, blag., Box 434. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 3. De Pue, Ill.: M. Omerca, pred., B. 664; J. Omerca, taj., Box 651; D. Radovinac, blag., B. 341. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Št. 4. Black Diamond, Wash.: G. Podkrajnik, pred.; J. Charlach, taj., Box 234; Ig. Potočnik, blag., Box 715. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 5. Darragh, Pa.: M. Kuetz, pred., Box 36; J. Učakar, taj., Box 234; J. Hauptman, blag., Box 140. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 6. Winterquaters, Utah: F. Peček, pred., B. 106; M. Krstnik, taj., Box 44; J. Mlakar, blag., Box 11. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 7. Arona, Pa.: V. Huter, pred., B. 61; M. Rajer, taj., Box 53; J. Kočev, blag., D. K. No. 2 B. 52. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 8. McGuire, Colo.: A. Lak, pred., B. 52; J. Zupančič, taj., Box 53; F. Skrbec, blag., B. 11. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 9. Leadville, Colo.: Jos. Lanich, pred., Box 972; Lnd. Slak, taj., Box 2972; J. Ponikvar, blag., Box 972. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 10. Moon Run, Pa.: V. Butje, pred., B. 271; G. Pivk, taj., Box 15; J. Mahne, blag., B. 57. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 11. Staunton, Ill.: J. Konchina, pred., B. 658; J. Koser, taj., Box 104; J. Prekojar, blag., B. 65. — Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

Št. 12. Sublet, Wyo.: F. Petač, pred., B. 97; J. Znanec, taj., Box 93; F. Hlačun, blag., Box 115. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 13. Witt, Ill.: P. Kokalj, pred., Box 342; V. Mažon, taj., Box 475; L. Derzovšek, blag. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Št. 14. Yale, Kans.: A. Rupar, pred., B. 65; I. Kuplen, taj., Box 115; Fr. Setina, blag., B. 127. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 15. Taft, Ill.: B. Papež, pred., B. 92; J. Urbančič, taj., Box 89; J. Staric, blag., B. 232. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 16. Clinton, Ind.: A. Jarc, pred., B. 130; F. Mrak, taj., Box 73; J. Tratinik, blag., B. 167. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 17. Aurora, Minn.: F. Mahnič, pred., Box 2; Pineville, Minn.; V. Mikulic, taj., Box 21; J. Rožanc, blag., Box 148. — Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

Št. 18. Girard, Ohio: F. Ban, pred., B. 365; A. Strah, taj., Box 372; M. Lesković, blag., B. 510. Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Št. 19. Chicago, Ill.: J. Tisot, pred., 11355 Fulton ave., Pullman, Ill.; W. Rus, taj., 11224 Fulton ave., Pullman, Ill.; F. Kosič, blag., 3366 — 91th St., So. Chicago, Ill. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 20. Cleveland, O.: I. Marn, pred., 1107 E. 64. St.; A. Grobošek, taj., 6312 Carl ave.; A. Bolka, blag., 1138 E. 63. St. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 21. Naylor, Mo.: F. Levar, pred., in taj., Box 123; V. Dobnikar, blag., B. 46. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 22. Indianapolis, Ind.: J. Pušnar, pred.; J. Markič, taj., 731 N. Warman ave.; M. Stanič, blag., 743 N. Warman ave. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 23. Orient, Pa.: M. Biščak, pred., B. 98; J. Novšek, taj., Box 105; J. Gregorič, blag., P. O. B. 51. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Št. 24. Milwaukee, Wis.: J. Krolnik, pred., 501 Park St.; J. Lenko, taj., 163 Reed St.; L. Bergant, blag., 257 First ave. — Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 25. Reading, Pa.: A. Košmerl, pred., 901 Schukl St.; P. Kočevar, taj., 143 N. River St.; J. Košmerl, blag., 901 Schukl St. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 26. Collinwood, Ohio: K. Kotnik, pred., 6321 Arcada ave.; J. Potočar, taj., 5624 Calcuta ave.; J. Luznar, blag., 15620 Calcuta ave. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 27. Forest City, Pa.: J. Trček, pred., Box 419; Fr. Leben, taj., Box 419; J. Šume, blag., Box 233. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 28. Madison, Ill.: F. Bukovac, pred., predsednik in blagajnik, Box 222; E. Toffant, tajnik, Box 183. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 29. Taylor, Wash.: J. Tevž, pred., Box 48; G. Ermenc, taj., Box 142; V. Hočevar, blag., Box 15. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 30. Bishop, Pa.: J. Murgel, pred., Box: A. Renko, taj., Box 2; Cecil, Pa., Washington Co.: A. Papič, blag., Box 58. Cecil, Pa. — Seja 1. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne.

Št. 31. Farmington, W. Va.: J. Fumič, pred.; J. Kubin, taj., Box 252; Jos. Probič, blag., Box 218. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 32. Wenona, Ill.: F. Dominšek, pred.; A. Žitnik, taj., B. 194; A. Jaklič, blag., Box 95. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 33. Livingston, Ill.: F. Krek, pred., prednik; M. Gorenc, taj., Box 132; A. Švajger, blagajnik, Box 148. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Št. 34. Oregon City, Oregon: Fr. Sajevec, pred., 131 — 18. St.; J. Sajevec, taj., Box 235; M. Škof, blag., B. 307. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 35. Franklin, Kans.: J. Debelak, pred., B. 83; J. Žagar, taj., Box 83; M. Setina, blag., B. 56. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 36. Springfield, Ill.: I. Stemberger, pred., 1513 Peetler, R.; A. Pekol, taj., 1406 E. Carpenter St.; A. Arbel, blag., 2108 E. Laurence ave. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 37. Lowber, Pa.: J. Zorko, pred., R. 3, B. 91; W. Newton, Pa.: J. Siric, taj., Box 36; W. Newton, Pa.: J. Grošelj, blag., Box 277. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 38. Jenny Lind, Ark.: J. Lampreht, pred., R. No. 3, B. 224; A. Lamut, taj., R. No. 3, Box 166; J. Petrik, blag., R. 3, B. 245. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 39. Aguilar, Colo.: A. Kranjc, pred., B. 203; F. Požer, taj., B. 203; A. Sumac, blag., Box 491. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 40. Ambridge, Pa.: V. Hafner, pred., B. 29; A. Uherčik, taj., Box 214; K. Groždek, blag. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 41. Red Lodge, Mont.: M. Vukančič, pred., Box 32; A. Kauzlarč, taj., Box 32; B. Snajder, blag., B. 319. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 42. High Bridge, Iowa: Jakob Iskra, pred., Box 1; M. Supan, taj., B. 7; J. Slapar, blag., Box 1. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 43. Virden, Ill.: F. Peterlin, pred., B. 410; J. Jurak, taj., Box 426; A. Stopar, blagajnik, Box 231. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 44. Baltic, Mich.: J. Cotič, pred., Box 45; J. Perič, taj., Box 155; A. Gregorec, blag., Box 153. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 45. San Francisco, Calif.: F. Skubicki, pred., 591 Vermont St.; A. Serjak, taj., 1492 San Bruno ave.; J. Belas, blag., 2010 Folsom St. — Seja vsaki 1. četrtek v mesecu.

Št. 46. Chicago, Ill.: Antonija Lesar, pred., 2642 So. 41th Ave.; Antonija Ivanšek, tajnica, 1524 So. 41.

Court; Mary Skubic, blagajničarka, 2727 S. 42nd Court. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 48. Mulberry, Breezy, Hill Sta., Kans.: M. Drmot, pred., P. O. B. 47; V. Blažič, taj., P. O. Box 16; S. Dudaš, blag., P. O. B. 62. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 49. Winterquaters, Utah: A. Mejaš, pred., Box 71; Antonie Orač, taj., Box 171, Scofield, Utah; Francis Urahič, blag., Box 20, Scofield, Utah. Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 50. Milwaukee, Wis.: F. Zavla, pred., 588½ National ave.; K. Presečnik, taj., 469 Reed St.; P. Kalan, blag., 341 — 6th St. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 51. Ravensdale, Wash.: F. Arko, pred.; M. Mežnar, taj., Box 75; J. Arko, blag., B. 30. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 52. Somerset, Colo.: J. Česnik, pred., B. 55; K. Ernožnik, Box 155; A. Majnik, blag., B. 106. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 53. La Salle, Ill.: J. Novak, pred., 206 — 3. St.; F. Vldergar, taj., Rd. St. No. 1115 — 36. St.; F. Pirnat, blag., 1236 Main St. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 54. Ely, Minn.: J. Krdel, pred., A. Bolka, taj., Box 442; A. Pernšek, blag., B. 441. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 55. Broughton, Pa.: M. Fajfar, pred., B. 117; M. Primožič, taj., Box 113; F. Skvarič, blag., B. 48. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 56 v Rock Springs, Wyo.: Fr. Kostanyshek, pred., B. 563; M. Klemenc, taj., Box 563; J. Brtoncelj, blag., B. 151. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 57. Barton, Ohio: Ant. Coran, pred., B. 17; F. Hribar, taj., Box 218; A. Brnet, blag., B. 30. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 58. Greenland, Mich.: L. Kosmač, pred., B. 1; J. Gešell, taj., Box 73; J. Brula, blag., B. 350. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 59. Conemaugh, Pa.: M. Petric, pred., B. 181; M. Jager, taj., B. 102; J. Potokar, blag., B. 16. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 60. Pueblo, Colo.: F. Stupar, pred., 1208 Bervin ave.; J. Miglin, taj., 1235 Ioyler ave.; G. Zakrajšek, blag., 117 E. Northern Ave. — Seja vsakiga 10. v mesecu.

Št. 61. Barborton, Ohio: J. Prince, pred., 140 Brody St.; F. Levstik, taj., 817 Wooster ave.; G. Kos, blag., 224 High St. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Št. 62. Lorain, Ohio: G. Petkovšek, pred., 1794 E. 29th ave.; E. Hroščar, taj., 1708 E. 28th ave.; J. Duzan, blag., 1721 E. 30th ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 63. Sheboygan, Wis.: J. Kešman, pred., 1525 Indiana ave.; J. Pirce, taj., R. Box 181; J. Bogataj, blag., 1322 E. 7. St. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 64. St. Michael, Pa.: I. Zvonarič, pred., Box 97; M. Podvorac, taj., Box 121; Gamberina Co., St. Michael, Pa.; I. Štrifot, blag., Box 46. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 65. Onanalinda, Pa.: A. Likovič, pred.; J. Zalar, tajnik, Box 2; J. Švelc, blag., Box 4. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 66. Superior, Wyo.: A. Bandaž, pred., B. 284; Fr. Krašovic, taj., Box 284; L. Grosser, blag., Box 341. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 67. Johnston City, Ill.: J. Slivnik, pred., B. 599; V. Pugelj, taj., Box 561; M. Smolič, blag., B. 561. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 68. Issaquah, Wash.: P. Kos, pred., B. 123; J. Kramer, taj., B. 176; J. Skerbinac, blag., B. 82. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Št. 69. Brewster, Ohio: F. Koprivec, pred., Box 115; L. Levstek, taj., Box 233; M. Strah, blag., Box 123. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 70. Dunlo, Pa.: A. Strle, pred., B. 12; A. Samec, taj., Box 208; J. Dolz, blag., B. 161. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 71. Marianna, Pa.: J. Milanič, pred., Box 251; M. Čebašek, taj., Box 206; M. Malgaj, blag., B. 206. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 72. Taylor Springs, Ill.: R. Baki, pred., B. 133; J. Janzekovic, taj., Box 132; J. Krehn, blag., B. 198. — Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

Št. 73. Girard, Ill.: A. Hrvatin, pred., Box 1; F. Gašparac, taj., Box 3; F. Stimac, blag., Box 38. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 74. Johnstown, Pa.: J. Tegelj, pred., 1175 Virginia ave.; I. Tegelj, taj., 1115 Virginia ave.; M. Logar, blag., 768 Coleman Ave. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 75. East Helena, Mont.: M. Strajner, pred., B. 75; F. E. Mihelich, taj., Box 75; M. Strajner, blag., B. 75.

Št. 76. Roundup, Mont.: M. Keržan, pred., Box 22; M. Mežnar, taj., Box 85; J. Cerošek, blag., Box 144. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 77. Cherokee, Kans.: L. Petrožnik, pred., E. S. Mail 65; J. Cestnik, taj., B. 65; L. Premk, blag., B. 1. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Št. 78. Breerton, Ill.: J. Črne, pred., B. 23; J. Črne, taj., Box 23; J. Petje, blag., B. 113. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Št. 79. East Palestine, Ohio: S. Čuk, pred., L. Box 339; P. Tavcar, taj., L. Box 412; L. Čuk, blag., L. Box 254.

Št. 80. Herminie, No. 1, Pa.: J. Kolar, pred., Box 73; F. Osterman, taj., Box 132; J. Bedek, blag., Box 61. — Seja vsako zadnja nedeljo v mesecu.

Št. 81. Biwabik, Minn.: F. Karš, pred., Box 107; J. Delak, taj., Biwabik, Minn.; M. Vidas, blag.

Št. 82. Gilbert, Minn.: A. E. Gnzejak, pred., Box 23; J. Muhič, taj., Box 26; F. Gimpel, blag., Box P.

Št. 83. Roslyn, Wash.: A. Janacek, pred., B. 188; J. Snajder, taj., B. 212; J. Pleše, blag., Box 212. — Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

Št. 84. Cumberland, Wash.: M. Lovkovek, pred., B. 32; J. Umek, taj., B. 34; J. Podkrajnik, blag., B. 22. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 85. Renton, Wash.: J. Semrov, pred., B. 1358; J. Kovačič, taj., Box 1032; F. Pečnik, blag., Box 1032.

Št. 86. Herminie No. 2, Pa.: J. Kralj, pred.; L. Brlic, taj., R. F. D. No. 3, Box 106; V. Dreshar, blag., B. 153. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Št. 87. Cleveland, O.: J. Polanc, pred., 1101 E. 63. St.; M. Golob, taj., 4714 St. Clair St.; T. Jereb, blag., 1268 E. 55th St. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 88. Panama, Ill.: J. Ferjančič, pred., Box 10; F. Petrič, taj., Box 785; F. Kmet, blag., B. 704. — Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

Št. 89. Sygan, Pa.: J. Blekač, pred., Box 513, Morgan, Pa.; J. Pleteršek, taj., Box 27, Morgan, Pa.; L. Verdinek, blag., B. 172, Bridgeville, Pa. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 90. Washoe, Mont.: F. Rihard, pred., P. O. Bear Creek, Mont.; J. Leskovec, taj., P. O.; L. Čadež, blag. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 91. Black Diamond, Wash.: M. Petehnick, pred., B. 4; A. Tratinik, taj., Box 310; Ana Plavec, blag., B. 644. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 92. Cle Elum, Wash.: J. Petkovšek, pred., Box 536; L. Oman, tajnik in blagajnik, Box 521.

Št. 93. Globe, Ariz.: J. Pavlic, pred., B. 503; J. Pangerc, taj., Box 1641; A. Pugelj, blag., B. 1366. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Št. 94. Cleveland, O.: A. Kos, pred., 16301 Waterloo Rd.; A. Pirnat, taj., 427 E. 160. St.; A. Gerbič, blag., 16021 Waterloo Rd. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Št. 95. Bradley, Ill.: G. Standohar, pred.; L. Sterbenc, taj., Box 162; A. Lustik, blag. — Seja 1. ponedeljek v mesecu.

Št. 96. Piper, Ala.: J. Novak, pred.; B. 137; J. F. Kren, taj., Box 33; F. Volk, blag., B. 33. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 97. Calumet, Mich.: P. Spehar, pred., 4227 — 11. St.; L. Stariha, taj., 23 Cary St.; J. Pikus, blag., 51 — 5. Street.

Št. 98. Oak View, Colo.: F. Jekovec, pred., B. 41; M. Gerčar, taj., B. 125; M. Vidigar, blag., B. 41. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 99. Blocton, Ala.: J. Barvar, pred.; J. F. Perko, taj., Box 196; J. Skok, blag., B. 361. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 100. Chicago, Pullman Sta. Ill.: F. Preiner, pred., 1329 Fulton ave.; F. Klun, taj., 11316 Fulton ave.; J. Janc, blag., 11316 Fulton ave. — Seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

Št. 101. Denver, Colorado: J. Skrabec, pred., 5232 Washington St.; E. Gorše, taj., B. 202, Stockyards Sta.; J. Prijatelj, blag., 5232 Washington St. — Seja vsakega 17. dne v mesecu.

Št. 102. Treble, Pa.: J. Rupnik, pred., Box 90, Unity, Pa.; M. Kastelic, taj., R. F. D. Box 84, Turtle Creek; I. Fatur, blag., R. 1, Box 90. Unity Sta. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 103. Homer City, Pa.: F. Babič, pred., B. 428; F. Mikuš, taj., Box 460; St. Tolič, blag., Box 428. — Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

Št. 104. Chicago, Ill.: Fr. Godina, pred., 1441 Fullerton ave.; M. Ribnikar, taj., 731 Reed St.; P. Solar, blag., 737 Reese St.

Št. 105. Mascoutah, Ill.: J. Pintar, pred., Chas. Wellet, taj., Box 51; F. Drole, blag.

Št. 106. Adamsburg, Pa.: Fr. Kastelec, pred.; A. Laurič, taj., Box 57, Adamsburg, Pa.; J. Godina, blag.

Št. 107. Yukon, Pa.: M. Mackovšek, pred., B. 149; J. Prešeren, taj., Box 185; J. Kastelic, blag., F. D. N. 1, B. 116.

"Glas Svobode"

(The Voice of Liberty)
WEEKLY

Published by **M. V. KONDA & CO.**
3622 W. 26 Street Chicago, Illinois

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZKAJA VSAKI PETER in velja

ZA AMERIKO: Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO: Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NARJLO ZA DOPIS IN POŠILJATEV JR
GLAS SVOBODE
3622 W. 26 STR. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivalnega prosimo naročnik
da nam natančno naznanijo poleg Novca tudi
štani naglav.

STANOVSKA POLITIKA.

V srednjem veku so tvorile cehe in bratovščine organiziranih rokodelcev postavno pripoznavani in ščiteni stan. Oni so pripadali k prednost imajočim. Kdor je pripadal k enemu stanu, živil je pravice tega stanu. Kdor ni pripadal k nobenemu stanu, ni imel sploh nobenih pravic. Velika masa ljudstva, takrat osobito sestoječa iz kmetov, potem dninarjev in neukih delavcev in takrat številnih "popotujočega ljudstva" obednih spolov, to so: trampi srednjega veka, niso bili organizirani, tedaj brezpravnih. Sicer je tudi govor o nekem "kmečkem stanu", toda to je bil le mali del svobodnorodnih. Edino s tem, da je bil velik del človeštva na tak način prepuščen usodi in brezpravnega narajen, dala se je vzdrževati socialna organizacija stanovskih družb. Nesvobodni so tvorili vodnjak, v katerega so se vsi tisti stekali, za katere niso imele bratovske družbe v svoji organizaciji nobene rabe.

Ali bi se dalo misliti, da v novjšem času se bi znalo poskusiti kaj sličenega, celo tukaj v Zdr. državi? In vendar je tako. V ameriškem delavskem gibanju vlada silna tendenca po stanovski zavrtitvi. Izvežbani delavci gredo na to, da se ločijo od mase; kar se s tem pospešuje, ko so prvi večinoma turojeni, a poslednji pa skoraj izključno sami priselniki. Turojeni se organizirajo ter po možnosti izključujejo priselnike iz svojih strokovnih družb. Posamezne stroke, kot železniki delavci, steklarji in pokladalci opeke, so to tako daleč tirali, da priselniki so komaj pristop dosegli.

Toda tudi od vzgoraj doli je bilo to strmljenje pospeševano. Vlada Mark Hanna — in on je bil eden najrazboritejših med ameriški kapitalisti — je šlo očividno na sledeče: mi damo izvežbani manjšini dostojno mezdo in dostojno ravnanje ter jih osamimo od mase, ki so jim nebržni, in jih nam prepustijo v poljubno izkoriščanje. S tem si zagotovimo neuprpe delavce in dobimo z njimi tudi politično pomoč, kateri se ne moremo odpovedati v deželi s splošno volilno pravico. Za višjo plačo, katero moramo manjšini plačati, si odškodujemo pri konsumentih. Ta stvar izvrstno deluje.

Toda to ni vse. Le-ta metoda je postala takorekto vladni princip in baš sedaj predloži za to sijajen dokaz. Edgar E. Clark iz Iowa je od predsednika Wilsona imenovan predsednikom meddržavne trgovinske komisije in senatni trgovinski odsek je to imenovanje že potrdil. To je silno važen urad, kajti komisija je sedaj dosegla obsežne pravice v uravnavi železnškega prometa. Ona lahko železnškim družbam predpisuje pristojbine, poviša njih dohodke za milijone ali pa zniža. Pod to točko pridobi imenovanje Clarka poseben pomen. On je bil namreč predsednik "Railway Employees Federation", zveze bratovščin železnških delavcev in Grand Chief reda železnških sprevodnikov. — Clark je tedaj zaupni mož organiziranih železnških delavcev dežele, ki šteje pol milijona članov. Oni ne pripadajo k Federation of Labor in tvorijo za to organizacijo največjo delavsko zvezo v deželi. Njihovi zahtevi so železnške kom-

panije v novjšem času trditev proti postavile, da nemorejo več plačati, ker meddržavna komisija jim ne dovoli povišati pristojbine. Imenovanje Clarka dá vzeti, da se bodo v tem spremembe vršile. Clark je sedaj mož, kateri v gotovem smislu prevladuje železnice v deželi. On jim zamore krušni pehar visoko ali nizko obesiti. Njegovo imenovanje dopušča samo en zaključek, da predsednik Wilson namerava s tem preprečiti spore med železnškim kompanijami in njihovimi vslužbenci, da onim potom trgovinske komisije privolji višje pristojbine, nakar svojim vslužbencem nekoliko oddajo. To odgovarja točno politiki železnških bratovščin. Oni so že pred leti ustanovili posebno politično zvezo, katera dela na to, da smejo železnice zahtevati višje pristojbine, tako da dobijo več plače. Ta kupčija se bo naredila.

Za premogarje se je že vršilo nekaj sličenega. Anthracit-baroni so bili primorani opustiti njih feudalizem in se prilagoditi k pogajanju z delavci. S prva se je temu upiral njih ponos, toda našli so, da se da to po kupčijsko izvrstno narediti. Delavcem so nekoliko dovolili, a konsumentom so potroženo vzeli. Ravno kar izišlo vladno izvestje pravi, da poslednja stavka je premogarjem prinesla \$4,000,000 na leto, medtem ko so premogarski baroni konsumentom odvzeli \$13,450,000. Naredili so tedaj izvrstno kupčijo.

Tisti, ki imajo izgubo pri celi stvari, so ne-organizirani. Velika masa neizvežbanih delavcev se nemore organizirati, in konsumenti tudi niso organizirani. — Le-ti plačajo tedaj zapitek in — kar je najvažnejše — ustanovila se bo vrsta delavcev, ki se ne bo puntala, ki nima solidarno zavednost, se ne čuti za razredno, marveč za prednost imajočo. Toda tudi to drevo ne bo zrastle do neba, ker prvi se vohod v ta stan in nje ga prenapolnitev nemore zabraniti in drugič imajo gospodarstveno ne organizirani glasovnice, s katero bodo znali tej stanovski politiki konec narediti.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

V pojasnilo!

Mesečnik Naš Gospodar, št. 12 z dne 1. marca t. l. piše med drugim tudi sledeče:

"Opozarjamo še, da ima S. Z. poleg gori izkazanega denarja še kakih petsto dolarjev, kateri so bili nabrani za časa delovanja začasnega odbora, kateri je prenehal s svojim delovanjem na prvi konvenciji, 28. novembra lanskega leta. Tega denarja ni še do danes nihče izročil ne tajniku ne blagajniku S. Z."

Toraj tako? Kar se je domnevalo začasnemu odboru in kar se je domnevalo tistim rojakom, ki dobro poznajo nekako skrivno politiko, ki tiči za gorenjimi besedami tajnika S. Z., le ni bila nobena prevara.

Kot eden prvih buditeljev te ideje za slovenski sanitarij ali zavetišče, kot eden sklicatelj prvega občnega shoda, kot nadzornik začasnega odbora, kot od Glas Svobode pooblaščen direktor in na konvenciji izvoljeni nadzornik S. Z. in upravnik lista Glas Svobode si štejem v dolžnost, da stvar pojasnim, da se ne bo koga naplačno sodilo in mu izza plota predbacivalo, da na tihem ruje proti S. Z.

Stvar je namreč taka: Denar (natančna svota mi ravno sedaj ni znana) katerega hrani in ima obrestonosno naloženega Začasni odbor, je nabral Glas Svobode in ga izročil Začasnemu odboru; ta začasni odbor je odgovoren Glas Svobode Co. za ves od njega prejet denar. Začasni odbor je še danes pod poroštvom in bo tako dolgo, dokler se ne izkaže Glas Svobode Co., da je denar izročil v prave roke, to je tistemu komur postavno spada.

Gospod tajnik S. Z. je pisal in govoril okoli, da je že vse v redu, da je tudi inkorporacija gotova in je celo opomnil g. M. Kostruna, da naj denar kar njemu (tajniku S. Z.) izroči. Začasni blagajnik je opozoril začasnega tajnika in mu rekel naj skliče sejo, da se pome-

nimo o predaji blagajne. Začasni tajnik je res sklical sejo začasnega odbora in na isti je bilo sklenjeno, da se tajnika S. Z. obvesti, da skliče skupno sejo začasnega odbora in direktorjev S. Z., ki živijo v Chicagi, da se na isti blagajna izroči Novemu odboru.

Kaj je tajnik S. Z. storil, pove pismo, katerega priobčim v celoti. Glasi se:

Chicago, Ill., febr. 24, 1913. Cenjenemu Začasnemu odboru S. Z.

Loco.

Cenjeni gospodje: — Na Vaš dopis od 17. t. m. poročam, da ne morem sklicati seje odbora S. Z. za leto 1913 in sicer zato ne, ker ta odbor nima v smislu pravil skupnih sej ampak rešuje vse zadeve pismeno, seje pa ima le v slučaju zelo važnih zadev, kot nakup zemljišča, zidanje zgradb itd.

Kar se tiče predaje rečij od začasnega odbora na stalni odbor, je bilo o dohodkih in izdatkih poročano že na prvi konvenciji in tudi to poročilo odobreno od nadzornega odbora in sprejeto od konvencije. Če ima odbor še kake prejemke in izdatke od tedaj, naj se skliče stari nadzorni odbor, pa naj jih vredi in pregleda.

Sejo lahko skliče začasni odbor, ker ima svoje odbornike tukaj in na seji, kjer misli oddati svoje reči, povabi lahko tudi tajnika Zavetišča, da vzprejme te reči in jih potrdi. Če želi začasni odbor povabiti tudi druge tukaj živeče odbornike S. Z. za leto 1913, lahko to stori, potrebno pa ni, ker tvorijo ti odborniki po večini nadzorni odbor za sedanjí, to je stalni odbor ne pa za začasni odbor, kateri ima svoj nadzorni odbor in kateri prav tako dobro nadzira, kot novi ali stalni odbor. Varščine so v redu in od tedaj posluje sedanji tajnik tudi uradno. To je pa tudi vse, kar spada v zahteve začasnega odbora.

V interesu dobre stvari bi bilo, da se to kmalu uredi, da se ne bodo po nepotrebnem napravljale nove homatije.

Tajnik S. Z.

Frank Krže.

Na konvenciji je bilo sklenjeno, da celoten direktorij nima svojih sej, pač pa ima svoje seje "nadzorni in glavni" odbor in ravno zaradi tega so bili voljeni v nadzorni odbor izključno direktorji iz Chicage. Glej zapisnik konvencije. In g. tajnik, če tega nimate Vi zapisano v Vašem zapisniku, izposodite si ga od g. Zavetnika, ki je natančno vse sproti bilježil, kaj se je na konvenciji vršilo.

Pravite, da poročstva so tudi v redu. Kdo ve-če so, saj jaz le toliko vem, da sem podpisal prošnjo za poročstvo, a živ krst me ni ovestil, da sem dobil poročstvo. Isto se lahko reče o drugih nadzornikih in direktorjih. Nadalje, inkorporacija tudi takrat ni bila v redu, dasi ste vi trdili, da je v redu, tudi se ne ve, če je ista danes v redu. Mene ni otem nobeden obvestil.

Začasni odbor je odgovoren ne samo Glas Svobode Co. za denar temveč tudi darovalcem, zato pa ne more biti dovolj previden in nikdo mu ne more šteti v zlo, da je previden s tujim denarjem.

Skličite seje, povabite začasni odbor in ko se isti prepriča, da je res vse v redu, pa Vam izroči blagajno, prej je pa ne boste dobili, magari še tako zavratno napadate in zbadate.

Nadalje pravite v svojem pismu: Varščine so v redu in od tedaj naprej posluje sedanji tajnik tudi uradno. To je pa tudi vse, kar spada v zahteve začasnega odbora. Malo več razsodka smo pa vendar pričakovali. Zapomnite si, da Vi ste ravno toliko kot eden izmed začasnega odbora tako dolgo dokler ne skličete seje v inkorporaciji imenovanih "trustees" in dokler omenjeni trustee ne potrdi imenovanja konvencije. O tem bi se bili lahko informirali pri odvetniku in če bi tako storili se bi prav gotovo poslužili prave poti in strli pero, ki je pisalo tisti za S. Z. škodljiv članek. Začasni odbor se ne brani oddati blagajne, zahteva pa, da je vse v redu in vekomu izroči denar, ki je narodna last. S tem ni rečeno, da Vam denarja ne zaupa, ne, nikakor ne, dr-

ži se le pravilnosti, ker Klobučarjeva skušnja s SNPJ glede predaje blagajne, je marsikomu oči odprla in tako tudi nam, ki smo odgovorni za denar.

Mimogrede naj še omenim kot nadzornik S. Z., da se nikakor ne strinjam s tem, da bi člani S. Z. pošiljali denar na tajnika. — Zakaj imamo pa blagajnika?! Če tajnik ima pravico prejemati denar, potem naj ima tudi pravico istega hraniti, potem pa naj reče kdo kar hoče in kar mu ljubo. Jaz se s tem ne strinjam in želim, da se ta stvar spravi v red; ob enem pa apelujem na ostale nadzornike in direktorje, da o tem izrazijo svoje nepristransko mnenje.

G. tajnik piše tudi nekaj o listih, pove pa ne imena istih. Vsa pisava v Našem Gospodarju je nekam čudno zavita in tako tudi gleda listov. Kar se tiče lista GLAS SVOBODE, je ta za Zavetišče BIL, JE in BO, priobčil pa ne bo nihče prej, dokler se stvari ne vréjijo, pa če je to komu prav ali ne. V mlaki ne bomo ribarili, narod hoče biti na jasnem!

A. H. Skubic.

REGIŠTER JOKELNA KRČAČE.

Bumf... tut-tut... Kolesa so zavrešala in konduktar, bil je menda zamore, je zavpil: "Žonsona kolemo!" "Hej Jokel," rekel sem si, "zda si pa na mestu, le po zagrabi tist regišter in zbaš se s sedeža. Zda si že v Pencilvideli in malo okoli se oglej, če boš videl kakega lonemana s kakim domačim knofom na prsih." Na srečo sem sestal vse polno rojakov, ki so se bili zbrali okoli postaje v Žonsonu in so prav podmače med seboj šrupno govorili. Kar naravnost k njim jo ubrišem, na kar smo se prav po prijateljsko pozdravili in v roke segli.

"No kaj pa je vendar takega, da ste vsi tako presneto razburjeni?" sem vprašal enega črnolasega, lepo našminkanega precej dovtipnega človeka, ki je pa kazal, da je jako nejevoljen in zgledal prav kakor kak Tirolec.

"Ušu nam je, ušu". — "In kdo Vam je ušu?" sem radovedno vprašal tistega Tirolca. "Ej, tist hudič iz Garreta, tist, ki je pisal prot men v Glas Svobode, tist so-ejalist iz post bokse šte. 48. Na, preklet! Varant imamo, pa nam je ta hudič štreno zmešal. Kaj čmo napraviti?"

Kaj čte napraviti? Nič, ker mu nič ne morete. Pokažite naprej, da niste nič prekratki, potem pa varante jemajte, pa bo stvar gotova."

"Aha, ljudje božji, to je tud en nemškutar. Zagrabmo ga in po-fajtajmo se, smrt vsim Sitarjem, smrt vsim tistim, ki so prot men in gospod Rovaču! Nanjega!" Jaz sem pa reku: "Ne bote me, ne!" in pokazal sem veliko zvezdo, katero sem imel skrito pod suknjo, tisto reportarsko zvezdo, katero mi je enkart čikaš Bahman zastoj naredu. To bi vidli tiste pogumne ljudi, posebno pa tistga Tirolca z malimi muštami kako so jo ubrali gor proti Franklinu in čez most na Kolemnu. Jaz sem jo mahal korajžno za njimi in jim kazal svojo zvezdo in kolikor bolj sem jim mahal, da naj počakajo, toliko bolj so jo kurili. Nazadnje so se pa kar v en grocerijski štor poskrili in vrata moško zabarikadirali. Enkrat sem mislil, da bi jih naštural kar enoročno, pa se mi je zdelo prenevarno, ker skoz šipe sem videl kako so se pripravljali na naskok in brusili starokranjske pipe. Hej to so ti rezarji, pa kako hrabri so!

"Jokel", mislil sem si, "pipea nimaš, sablje tudi ne, zato je najboljše, da se skriješ za vogal in opazuješ kaj se bo zgodilo". Ni mi bilo treba dolgo čakati. Dol po cestí jo moško prikoraka ne slabo rejena pršona, ki je podobna bolj kakemu pirdrajverju, kot pa majnerju, ki jo naravnost zavije v štor. Pred vratmi je moral čakati precej časa, ker so morali odstraniti barikado. Zdelo se je kot da ima jako važen posel, ker je vedno stopical in premikaval noge, vmes pa sam s seboj govoril: Proklet Sitar, ti hudičev Pavlovič, o ti proklete duše socijalistične, da bi vas le tanžent hudičev odneslo.

Tistmu Žabriču pa bomo vrat zavili. Glih tako bo... O halo, halo! Ravno po tebe sem mislil poslat. Vse di se na ta berel kislega zelja, da se zmenimo kako bomo razbili tisti shod v Žansonu, ker tega jim vendar ne smemo dopustiti, da bi nam pred nosom zborovali in celo prišli revidirati po naših bukvah. Veš to se ne sme zgoditi. Bukey ne pokažemo, ker drugač smo fertig", tako je modroval tist mal Tirolec, kateremu so se oči svetile kakor pinču, kadar vidi mačko na telegraf štangi. "No, prijatelj, kako si kaj opravil. Al si ujel tistga zgaogoveca, ki je proti nama pisal v Glas Svobode in prav lepo pohvalil našega sovražnika?"

"Ujel? Kaj še! (tiho na uho). Saj tisto je bil samo bluff, veš, varant sem res uzel, ampak ujeti ga nisem maral, saj veš zakaj ne. Nekaj blufa pa mora bit, drugač nam nihče več pičice ne vrjame."

"Hej, ti si pa šmart, ej ko bi jaz imel tvojo glavo, računil bi si po \$7 dnevnic in revidirali bi tiste tvoje bukke do konvencije, nazadnje pa zapisal, da je vse o-ke."

"Naj bo kakor če, saj na konvenciji bomo spet vse za seboj potegnili, kakor smo zadnjič. Sitarja in socijaliste pa bomo oblatili, da bo veselje. Veš kaj, Žabrie nam je ušel in sam bog ga je nesel, ampak tistega Pavloviča, tistega bo treba sfiksati enkrat za vselej. — Nanjega morava vzeti klastro dolg varant, da bo sedel v kehi saj tako dolgo, da bo konvencija končana, pa če prav Štrigel in Krtača prideta zanj bandee postaviti. Noben Habeus corpus..."

"Hej, kaj pa je habio karpus?"

"Misliš, da ne vem kaj je hab..." "Poberte se mi ven iz štaeune, tod se ne bote nič zganjali, kaj mislite, da bom jaz za vami ribala?" "Dej no, bod tih..." "Kaj, jaz tiho pred teboj, al Ti mene živiš, al jaz..."

"Saj te nihče ne vpraša, tak bod..."

"Le ven, pa pejte tam k Sitarji in imejte tam seje, tu v štaeuni, pa ne bote imeli nobenih miteng."

"Vsi so se polagoma skidali in šli vsak svojo pot, samo Tirolec ni bil ven dolgo časa. Zdelo se mi je jako čudno zakaj ga ni in ko sem ravno mislil potografirati tist štor, da bom imel v Chicagi vsaj nekaj za pokazati, da sem res bil v Kolemno, nagloma butne skoz vrata neka oseba. Ta prizor sem ujel s kamero."

Predno sem šel na zborovanje sem se oglasil v glavni kanceliji SDPZveze in kakor sem slišal pogovor nameravajo razpisati precej mastne službe; glavni menežer je diktiral svojemu šribarju sledeče:

"RAZGLAS:

Kolemaška Zveza išče kompetentnega knjigovodjo in predsednika. Knjigovodja mora imeti najmanj parletno prakso v kaki bankrotirani banki, za predsednika se ne gleda, samo da je fajn persona in zna slovenski pravilno brati, potem če se zna podpisati ali ne, je tudi dobro. Plača je poleg poststranskega zaslužka po dogovoru, zraven tega pa organizacija plača posebej \$3.50 dnevnic pri reviziji lastnih pomot, pod pogojem, da knjigovodja pride na dan z računi, magar so isti prav zdelani ali ne... Punkt...

NEBO
CORK TIP CIGARETE

Vsak kadi **NEBO** cigarete

10 za 5c

Vsak trgovec proda vedno več NEBO Cigaret vsaki den.

Imajo največji uspeh v Ameriki ker so dobre

ESTABLISHED 1760

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO, ILL.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE

NARODNA TISKARNA

2146-50 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

TEL: CANAL 448

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce.

Dajte izdelati svoje tiskovine pri

"SPRAVEDLNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerne — Delo solidno

"SPRAVEDLNOST" EDINI ČEŠKI, UNJSKI DNEVNIK STANE 10C, NA TEDEN.

Slovenska Delavska Podporna in

Penzijska

Družba

Ustanov.

Inkorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Conemaugh, Pa.
PODPREDSEDNIK: J. Zakrajsek, R. R. 3 Box 57 Columbus, Kans.
TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, Box 120, Adamsburg, Pa.
BLAGAJNIK: John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
MATH PETRICH, L. Box 183, Cliff Mine, Pa.
HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN LEKŠE, predsednik, Box 94, Mulberry, Breezy Hill Sta. Kan.
ALBERT ŠVAJGAR, II. Box 146, Livingston, Ill.
JOHN GOMILAR, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
ALOJZ ŽAGAR, Herminie, Pa.
MARTIN PUMPE, Box 130 Adamsburg, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. Geo. Boghm, Arona, Pa.

Glasilo je "Glas Svobode."

Vsem društvam oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslejš pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

DOPISI

Crested Butte, Colo.

Z ponovitvijo naročnine par vrstic. V zadnji številki Glas Svobode sem bral, da se je boter v Pennsylvaniji fino pridušal, ker mu Kristusov namestnik ni hotel otroka krstiti, ker ni bilo na otrokovi glavi navezanih par desetakov. Well, well, to ni nič. Jaz Jurij Volk sem hodil 11 milj iz hribov in nesel otroka krstiti in ko sem vprašal župnika če bo otroka krstil za pet dolarjev, mi je ta božji namestnik odgovoril, da iz pod 25 dolarjev ne krsti. Jaz pa ne bodi len, sem jo mahnil naravnost nazaj v hribe in domov dospel sem krstil otroka za svobodomisleca. Nato je prišel gospod črnosuknjež k meni v hribe in me prosil, naj mu dam \$5.00 in otroka bo krstil. Ker sem bil v biznisu sem dal otroka krstiti zaradi sosedov.

Pozdrav! Jurij Volk.

Brereton, Ill.

Kramp in lopato na stran pa pero v roke, tako sem si mislil, kajti sporočiti sem hotel nekaj stvari in tako prinesiti tudi našo naselbino v javnost.

V Breretonu nas ni veliko Slovencev, a vendar smo precej zložni med seboj. Tukaj je eden sam premogov rov, ki je last Mammoth Coal kompanije, kateri navadno več štapa kot posluje. No zadnje čase ga je nekaj pičilo, da res stalno delamo. Nekateri rojaki tu bivajo že nad sedem let, ta kraj se jim je nekako k sreči prirastel.

Na društvenem polju smo tudi precej pridni. Že imamo tri društva, najstareje je št. 80 S. N. P. J. potem pride št. 78 S. S. P. Z. in pred nekaj tedni smo ustanovili tretje št. 16, katerega smo priključili k SDP&PD. Gotovo si kateri misli, kaj nam je treba v taki mali naselbini toliko društev in da se slednje društvo priključilo k najmlajši organizaciji. Kot delavci sprevidimo, da kapitalisti ne bodo za nas skrbeli in da si tudi ne moremo pod današnjim sistemom ničesar prihraniti za stare dni ali pa da bi mogli reči: Well po smrti pa bo imela moja žena dovolj, saj imam dober zaslužek in nekaj vedno denem na stran. Ravno radi tega ne morem rojakom dovolj priporočati podpornih društev, ker te so nam edina podpora in slučajno boleznim in če nas zadene nagla smrt. Da smo pa ustanovili še eno društvo in ga priključili k Penzijski družbi nas je pa privedlo do tega to, da nobena večjih organizacij ne daje penzije za slučaj o nemoglosti. Bolniška podpora je allright, ravno tako je posmrtnina in proti tem nihče ne ugovarja, misliti pa moramo tudi na take nesreče, ki nas ne pobijejo naenkrat, temveč le toliko pokvari, da se vlečemo okoli in visimo med smrtjo in življenjem, smrt pa le noče priti. V takem slučaju pride penzija jako prav.

Res je da Penzijska družba je še mlada in se ne more kosati s Narodno Jednoto, a pomisliti pa moramo, da vsaka dobra stvar raste, ravno tako kot so druge organizacije in tako bo rastla in se razvijala tudi Penzijska Družba. Rojaki širom Amerike pomislite, da ta Družba vam daje podporo za časa vašega življenja in Vas podpira s penzijo celo življenje, a povrh tega daje tudi bolniško podporo in \$100 posmrtnine.

Rojaki pristopajte pod okrilje te prekoristne delavske organizacije, ustanovljajte društva in jih priključite k isti. Pozdrav!

F. J. Aleš.

Calumet, Mich.

Že tri leta se tukaj nekaj kuha in zadnjih par mesecev jako vre, pa nikar ne mislite, da se kuhajo kaki žganci ali kranjske klobase. Tukaj je lokal W. F. M. Omenjena premogarska organizacija se dosti trudi in je že dosti izdala za agitacijo, ker je vzdrževala od vsake narodnosti po enega organizatorja. Mnogo shodov je sklicala, na katere so prišli celo nekateri glavni uradniki iz daljnega zapada, da so ljudstvu razlagali pomen organizacije in kako naj se rešijo iz oduševskih verig kapitalizma. — Ljudje so tukaj jako nevedni in plašni, posebno naši rojaki. In temu je največ krivo, ker premalo čitajo delavsko časopisje. Namesto čitanja, rajše igrajo karte, durak, ajne, marjaš, pitro, 66 in zraven prilivajo s časami piva. Polnoč jim hitro mine. Mnogo rojakov je tu, ki še ne vedo kaj pomeni beseda organizacija, unija itd. Od nekaterih koristolovskih in neotesanih biznesmanov so slišali, da so v unijah ljudje, ki ne verujejo ne v boga, ne v cerkev in bi najraje vse imetje porazdelili. Največji teh bavljavov je naš milij Luka, ki porabi vsako priliko, da verno maso obdrži izvan organizacije. W. F. of Miners se je trudila celi dve leti — skoro zastoj. Nahujskani nevedneži so se celo ogibali tiste dvorane, kjer so se zavedni delavci shajali. Danes je to drugače, ker voda sili v grlo. Kapitalisti so začeli navijati svoje "šraufce", kar sta prej dva delaveca storila, to mora sedaj v ravno istem času storiti eden delavec za manjšo plačo, in ljudstvo maršira kar trumoma v unijo, ne oziraje se kaj porečejo g. Klopčič ali kedo drugi.

Dne 16. marca je samo na Calumetu pristopilo nad 200 rudarjev k uniji, na Ahmeeku ne daleč od tu nekaj nad tristo. Sivi oblaki se zbirajo na obzorju, nevihta se bliža in grmelo bo, ker ne bo dolgo, ko bo vse organizirano in se nabrala tudi zadostna rezerva, ki nam bo pomagala razbliniti sive oblake da se bo pokazalo rmenno solnce.

Slovenci še je čas, pristopite v unijo in ne držite se vedno v ozadju kot kravji rep, temveč energično nastopite in podajte delavskobratstvo roko delavecu. Slov-

venski trgovci, tudi vi lahko veliko storite da se delavecem suženjski okovi odstranijo, kajti če si delavci zboljšajo svoj bedni položaj, bo toliko boljše tudi za vas. Nikar se iz ljudstva ne norčujte, kakor so to delali trgovci v Clevelandu ob času tamošnjega štrajka, kajti ravno tisto ljudstvo se sedaj nad njimi hudo maščuje! — Delavej v združenju je moč in to naj bo geslo naše!

V vašem listu sem videl, da ste si pridobili novega naročnika Karola Gašperič ali po domače Prešerna, no za tega se imate zahvaliti našemu Lukij. Vso čast mu dajte, ker zadnje čase prav živo agitira za Glas Svobode. On je dober agitator za socialistično stranko. Jaz sem zmiraj mislil, da G. S. je svobodomiseln list, dokler ni Klopčič naznanil iz svojega odra, da je socialističen.

Nekoč je prišel precej pod vplivom inških duhov na večerni kavkus, dolgo časa je stal in premišljeval, kaj bi ovčicam povedal, na kar se spomne na Tonetovo in Janezovo godlo v Amerikanski rjuhi ter začne nekako tako-le: "Ko hodim po fehtanju najdem skoro v vsaki hiši Glas Svobode. Če jih vprašam zakaj podpirajo to socialistično unjo, mi odgovorijo, da niso naročeni na list in da jim kar tako prihaja na dom, a na listu pa vidim ime naročnika, naslov itd." Videti modri Lukec, zavedni delavci še ne bojijo pokazati, da imajo list Glas Svobode v hiši, ampak Ti ga na mizo položijo in se potem iz tebe norce brijejo. Nadalje se ta črni serežan hujuje in pravi: "Za tisto socialistično obžgano unjo imate dva dolarja, za moje Mohorjeve bukve pa nimate enega dolarja in četrt, ki so vredne stokrat več kakor tista socialistična gnojnice (Op. st. Luka ne more prebrati tistega, ko so se je njegovo perilo pralo v G. S. za časa Moleka). Vidite lansko leto sem imel 150 naročnikov, letos pa samo 50". Ja, dragi Lukec zmiraj jih bo manj; ljudstvo se prouba in gre z duhom časa naprej, ne pa nazaj v srednji vek, tisto dobo, katero imenujejo sv. papeži: blaženo dobo — dobo inkvizicije, ko so svobodomislece trpinčili, rezali jim ušesa in izdirali oči, žgali jih na gromadah in zlorabljali njih žene in hčere. Ako se je katera branila in hotela ostati zvesta svojemu možu, so jo rimski inkvizitorji obdolžili za nevernico, za copernico in hajd ž njo na grmado. Po teh časih — blaženih časih (!) se rimski cerkvi še vedno sline cede, ampak ne bo nič, ker sedaj živimo v 20 stoletju.

Naš korenjak je član vsih tukajšnjih podpornih društev vendar pa ne hodi in ne daje za vino pri teh društvih kakor to dela pri ženskih društvih. Hej Matija, ali je to prav, da žene hodijo domov pijane o polnoči in še kasneje? Luka je bil na ženski seji in jih je vprašal, če so bile zadnje nedelje vse pri maši, na kar mu ena odgovori: "Da, ampak, gospod Vi nas preveč zmerjate", na kar jim je odgovoril: "Ja če ne boste pridne pa vas bom še zaprl" in jim pokaže zvezdo, prav tisto zvezdo, katero je pokazal Karolu Gašperiču na kar je še dostavil: "Ja prihodnjo nedeljo vas bom pa še bolj." Ej Luka to Vam je zvit človek. On kar čaka nedelje, ker dobro ve, da v cerkvi se mu ne sme nihče postaviti po robu, drugače bi pa naletel pri seji.

Nekoč je prišel Luka v neko gostilno po navadnem poslu, fehtanju. Na eni strani mize je sedela gostilničarka in čitala Glas Svobode na drugi strani pa služkinja Amerikansko rjuho. Klopčič stopi h gostilničarki in ji reče: "Kaj tudi vi čitate Glas Svobode?" Gostilničarka je potrdila in dostavila: "Pa še komaj ga pričakujem". Božjemu namestniku so se vsilile sline v kotiček ustnice in konečno izsili nekaj besed, ki so prav značilne. Rekel je: "Ja, vi imate precej otrok in vi ne bi smeli tega lista čitati." Gostilničarka pa mu ni ostala dolžna in mu odvrnila: "Ko bi samo znali slovenski pa bi morali ta list od konec do kraja prečitati." Vsa čast taki ženi in materi! Luka je gotovo mislil, da ima pred seboj kako neumno baburo in da jo bo naenkrat

vgnal v kozji rog, toda zmotil se je. Zdi se mi umestno, da stavim vprašanje deputy Klopčiču, zakaj on čita Glas Svobode, na katerega celo ni naročen? Ali te ni sram, da toliko časa že čitaš ta list, a nisi plačal še enega centa za naročnino? Če prej nisi zmogel stroškov, vendar to sedaj lahko storiš, saj imaš dve službi, župnik in deputy. To vendar niso mačkine solze?!

Upravištvu lista jaz naprosim, da našemu agitatorju pošiljate list zastoj, prvič, da ne bo rabil brusiti pet in krasti lista drugim in drugič, ker dasiravno ima dve službi ima velike stroške; kuharce ne kuhajo in ne ribljejo zastoj. Veliko plačo imajo, pa vendar včasih kvitajo. Tudi Johanea je kvitala, da ni nič vedel kako in kam je šla. Eni so govorili, da je šla v Montano, drugi zopet, da je šla za Fančko v Chicago, naj je šla sem ali tam, vseeno je prišla kmalu nazaj in je zopet gospodinja farovža.

Karola Gašperiča pomilujem, da si ni vzel, takrat ko je šel ven iz cerkve, pisko od orgel, ker v resnici je imel mnogo truda in potov in stroškov, ko je beračil za orglje. Hudič od vrazjega kamna.

Waukegan, Ill.

Tukaj gre z delom še dosti dobro, zaslužek tudi ni preslab, a vseeno delavec si le ne more nič prihraniti, Draginja je velika. Tu v Waukeganu nas je precejšno število Slovencev, ki živimo sedaj v veliki neslogi. Ne maram se spuščati v te razmere, ker so bile že precej obdelane v časopisih in nimam sploh nobenega zanimanja za iste, ker so delavecu samo v škodo. Omeniti želim stvar, ki je večjega pomena za našo splošnost. Pred par leti smo sklepali, da bi zgradili Narodni dom, to idejo so skoraj v početku pokopali a iskričica je vedno tlela in zopet se je pokazal plamen, ustanovili smo pripravniki odbor, ki je že sklical ustanovni shod, ki se je prav dobro obnesel. Lahko bi bila veliko boljše vdeležba, toda za začetek se je dobro obneslo. Zanimanje za Narodni dom nastaja čimvedno večje. Rojaki nabirajte za ustanovni sklad, vsak cent pomaga in poveča kupček, ki bo kmalu zrastle v visok kup slovensko poslopje.

Pri veseli družbi pri rojaku Francetu Bizjak so nabrali \$4.25 za ustanovni sklad. Darovali so: Frank Bizjak \$1.00, Math Jereb 15c, Frank Pezder 10c, John Maček 25c, John Jereb 10c, Math Kaučič 30c, Loiz Lah 15c, Frank Mehevc 30c, Frank Cvetnić 25c, Jos. Selan 25c, L. Podobnikar 25c, John Mlinar 25c, Fr. Bele 15c, Andro Bartel 15c, John Bartel 25c, Neve se kdo 10c, John Mahnič 25c. — Skupaj \$4.25.

Pozdrav! J. Mahnič.

Gamburg, Mo.

Le redko kedaj se bere kak dopis iz naše naselbine, ki je precej velika. Tu smo skoro sami farmerji, vendar jaz ne morem veliko poročati o kmetijstvu kot to, da farmerji že orjejo in oves sejejo. Zimo smo imeli skoro brez snega, ampak deževalo je precej. Tu je še veliko dobre zemlje za prodati in cena isti je 20 dolarjev akter.

Omenim naj tudi, da večkrat čitam v tem listu dopise od rojakinj in to me prav veseli in želim, da bi se še bolj pogosto oglašale naše zavedne Slovenke, ker dokler ne bodo matere učile svoje otroke o svobodni misli in socializmu ne moremo pričakovati, da bi se naša mladina zanimala za svobodno misel in socializem, tako kot bi se mogla. Tudi je še skranji čas, da vržemo tisto staro brezverstvo na stran in se oprimemo prave Kristusove vere, napredka in socializma. Vera, ki uči, da v denarju je zveličanje za njene pastirje, za ovčice pa priporoča pokorščino in radovoljno uboštvo in neka nebesa na onem svetu ni dosti pridna. S čistimo vero, hodimo pravični eden s drugim, ne želimo nikomur nič slabega, pomagajmo eden drugemu in ljubimo se med seboj! Nikakor pa se ne strinjam s tem kar slišim in vidim pri rimsko katoliških božjih namestnikih, ki skoro do cela pogrešajo vse te vrline. Louise Plahutnik.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJOU AVSTRO-
OGERSKE V NEW
YORK IN OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Alice 10. maja | Argentina, 9. aprila
 Martha Washington, .. 3. maja | Oceania, 25. aprila
 Parniki odplujejo vedno ob 1. uri popoldne in pristanišča
 Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovane pristanišča
 najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; obhaja se v
 SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

GLAVNI
ZASTOP
ZA
AMERIKO

2 Washington St.,

New York, N. Y.

K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago.

Naša nova spomladna
in letna zalega oble-
ke, klobukov in spod-
njega perila za vas in
vašega sina je tu.

Zmerne cene za vse erako.
V naši veliki zalogi dobite vse.
Mi vas v vsem zadovoljimo.

THE
ATLAS
CLOTHING®

JELINEK in MAYER,
Imetelja.

vagal Blue Island Ave in 18 cesta

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
od 8.—10. ure popoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.
V lekarni P. Platt,
\$14 Ashland Ave.;
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure popoldne doma in to le izjemoma v prav najnujnih slučajih.

DB. WEISSKOPF je Čeh, in odlično zdravnik, obiskajte
torej Slovane v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona pridela največje pivo
iz českega hmelja in izbranega jošmana.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorili gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti
mi te bomo zadovoljili.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez
Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo
brezplačno hrano na parnikih družbe,
snažne postelje, vino in razna mesna
jedila.

Pristanišče 57 North River
vznožje 15th St., New York
City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj

S. S. France (nov dvovijak)

S. S. La Provence

S. S. La Lorraine

S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovijak)

S. S. Chicago

S. S. Niagara

S. S. La Touraine

Glavnizatop na 19 State St., New York
 glavni zastopnik za zapadu. 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

MAURICE W. KOZMINSKI,
 glavni zastopnik za zapadu. 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

ZDRAVI ZOBJE

CLEVELAND

CLEVELAND

so prvi pogoj veselemu razpoloženju. Vsako pokvarjenost zobov
 ztrite v korenini in prihranite si mnogo bolečin kakor tudi stroškov.
 Mi smo si po večletnem delovanju pridobili simpatije vsih tukajšnjih
 Slovencev. Ne zaupajte svojega zdravlja ljudem, katere ne poznate,
 pridite v domač urad, kjer vam postreženo z slovensko žensko po-
 strežbo. Vprašajte svojega sosedo!

DR. A. A. KALBFLEISCH

6426 St. Clair Ave.

CLEVELAND

CLEVELAND

Odperto od 8 zjutraj do 8 zvečer

DOPISI.

Eveleth, Minn.

Upam, da mi odstopite nekoliko prostora v našem delavskem listu G. S. — Kar se tiče dela, se sedaj nemoremo pritožiti; seveda pridne roke in konjske moči naš delodajalci kaj radi sprejemajo v delo, da jim posrkajo mozeg in mlado moč, ko pa tvoja mlada moč opeša in ti je mozeg izčrpan, potem si pa sirota, nisi za drugega kot za v hladni grob, iz katerega se ne povrneš.

Kako žalostna je žena, žalostni so otročki, žalostna je mati in žalostno je vse. Da si pa olajšamo pretečo žalost in bedo, ki je na dnevnem redu, je edino odpuščanje, da pristopimo h kakemu podpor-nemu društvu, kakoršnjih imamo dandanes v tej svobodni deželi mnogo na razpolago.

Ako si pa te podporne organizacije temeljito ogledamo, našli bomo, da je Slovenska Svobodomiselná Podporna Zveza ena najboljših organizacij. Ta zveza je ustanovljena na svobodomiselnih podlagi ter daje članom popolno prostost, neoziraje se na versko ali politično prepričanje.

Da se pa pokažemo, da smo se tudi na Evelethu prebudili iz dolgega spanja, smo po dolgem in trudnem delu ustanovili novo društvo z imenom "Zarja" ter se priključili k S. S. P. Z.

V odbor so bili izvoljeni sledeči: Predsednik: Mike Kobal, 43 Norman Ave.; Podpredsednik: John Bezil; Tajnik: John Pogačnik, 43 Norman Ave.; Zapisknikar: Tomaž Prelošek; Blagajnik: Jacob Kaplja, 47 Norman Ave.; Nadzorniki so obhajeni tudi bolniški odborniki in sicer John Mohar, Fraae Vajetičič in Anton Zavržnik. Reditelj: Andrej Starina.

Seje se vsrjšijo vsako drugo nedeljo v mesecu v stanovanju Mike Kobala, 43 Norman Ave.

Tedaj cenjeni rojaki in rojakinje kateri se niste pod kriljem S. S. P. Z., ste v ljudno vabljeni na našo drugo mesečno sejo, ki se bo vršila 13. aprila. Pristopajte k tej naši podporni organizaciji in boste zagotovljeni, da vam bo naše društvo najboljša pomoč ob času nezgode, bolezni ali smrti. Premislite korak naprej o tem nenasitnem kapitalizmu, ki zahteva neštet tisoče človeških žrtev in ki se dogajajo nesreče vsaki dan. — Kako žalostno bi bilo, ako te zadene jednaka usoda pa nisi pri nobenem podpornem društvu.

Zato raj rojaki, podajmo si roke, da smo si bratje; sinovi Slovenske matere in da postanemo sobratje S. S. P. Z. Stopimo vsi pod krila S. S. P. Z. in pod zastavo svobode, pri kateri nam je zagotovljen napredek, ako bomo delovali složno. Pregovor pravi: Slo-ga jači, nesloga tlači." Tedaj cenjeni rojaki in sobratje: Trdno dajmo se skleniti, sloga pravo moč rodi; vse nam bo lahko storiti ako združimo moči. Nas sobrate vodi vez edina, nas do cilja enega: Napredek "Zarje" ino "Zveze", na veke slavi Svoboda!

Ne odlašajte rojaki in rojakinje, pristopite k naši organizaciji, ker ne veste ne ure, ne minute, ko vas lahko nesreča doleti, da ne ostanete brez pomoči.

Pozdravljam v imenu našega društva vse cenj. sobrate in se-stre S. S. P. Z. ter na veselo svide-nje 13. aprila.

John Pogačnik, tajnik.

Chicago, Ill.

Že dolgo, dolgo časa nisem v našem glasilu čital o naši napredajoči S. S. P. Zvezi. To je pač veselo dejstvo, da naša S. S. P. Z. tako hitro napreduje, ki v malih letih danes že šteje 120 društev. In to največje za to, ker ta zveza plačuje največjo podporo, namreč bolniš-ko \$8 na teden in \$500 smrtni-ne, in vse to za neznan mesečni prispevek. Tudi se mora vpošteva-ti, da S. S. P. Z. točno izplača podporo, ko hitro so listine v redu.

Rojaki bodite previdni in pri-pravite se za slučaj bolezni ali ne-sreče, pristopajte k našem društvu in ustanovite nova društva ter priključite jih k naši S. S. P.

Z., ki je neoporekljivo najboljša organizacija.

Tretja konvencija nam trka na vrata, torej je čas, da se začnemo pripravljati in razpravljati, kako bi bilo boljše in bolj koristno za člane in zvezo, ker od konvencije je odvisno vse, kar pripomore k napredku. Gotovo bo prišlo sto delegatov na 3. glavno zborovanje, ki bodo zastopali naše koristi, ka-tere pa moramo mi sami pretrpeti in prevdariti ter se seznaniti z drug drugega mislimi in predlogi, v zvezi in naš dobrobit, in pa, da kadar bodo prišli delegati na glavno zborovanje, bodo znali staviti predloge in pa jih podpirati, ozi-roma pravo zadeti potom glasova-nja "za" ali "proti".

Toraj čas je, da se prične z de-bato v našem glasilu Gl. Sv. Kdor ima dobre ideje, naj se oglasi z do-pisom, da pričeno delo, katero i-ma dovolj važnosti.

Toliko kot začetek, drugokrat kaj več.

Vsi pozdravljeni

Anton Samsa,

predsednik dr. št. 1 S. S. P. Z.

Primero, Colo.

Nimam sicer posebnih novic spo-ročati, a kar se dela tiče, ni ravno slabo, delamo vsaki dan večinoma v premogokopih in s 1. svečanom t. l. se je pričelo v premogovnikih 8 urno delo. Zaslužek je različen po prostorih.

V društvenih razmerah, smo do-bro urejeni; imamo dva podporna društva, namreč sv. Barbare, spa-dajoče v Forest City, Pa. in "Pla-ninski raj" št. 8 spadajoče k S. D. P. Z., Conemaugh, Pa. Posled-nje društvo se jako pritožuje za-rali prežgodnje konvencije, ki se bo-de vršila meseca maja t. l. — eno leto prežgodaj. — A more pa tako biti, da se ta vedni prepir in aerednost pri glavnem uradu od-pravi na prihodnji konvenciji, si-cer naša S. D. P. Z. ne more na-predovati.

Toraj sobratje in sestre S. D. P. Z. pošljite na prihodnjo konven-cijo razsodne moze in to temveč, ker je razvidno iz raznih časopisov, da nas huda čaka. Toda pogumno na-prej za proevit in dobrobit naše S. D. P. Z.; neoziraje se na stran-ke, marveč naše geslo mora biti: Delavec z delavcem! Kdor se ne-trudi od zore do mraka za svoj vsakdanji kruh po tovarnah, pre-mogovnikih ali kjer si bodi, ne ve kako trd je delavski kruh.

Tedaj premislite vi vsi gg. dele-gati, da se ne bode pomedlo samo iz glavnega urada S. D. P. Z. mar-več tudi sploh iz Conemaugh, Pa., ker vedno se dobi kakšen mirnejši prostor za S. D. Z. kot je Cone-maugh.

Pozdrav čitateljem tega lista, kakor tudi e. g. delegatom za pri-hodnjo konvencijo S. D. P. Z.

Mike Krivec,

3. porotnik S. D. P. Z.

Livingston, Ill.

V naši naselbini imamo precej veliko število Slovencev, toda ko se nobeden nič ne oglasi, nameril sem se jaz, da napišem par vrstic. Z delom je šlo še precej dobro do sedaj in tudi zaslužek ni bil pre-več slab, a delo se pa bolj težko dobi. Za nekaj časa smo tudi imeli počitnice, potrl se je bil stroj, ki na površje vleče črni demant in zato smo imeli lep čas, da se malo odpočijemo in priliko podpirati salone, katerih imamo lepo število. Sedaj je še Math Gorenje salon odprl ter mu želimo mnogo vspo-ha.

Pred kratkim nas je obiskal nek človek ali bolje rečeno Kristov na-mesnik in od delavcev pobiral milodare za božji hram v Bertis-Dvorano. Povedali smo mu, da brez cerkve in zvonov ni lahko ži-vimo. Zvonove slišimo vsaki dan več kot preveč, a ne od cerkve ampak od vlakov, ki jih vsaki dan precejšnje število tukaj skozi dr-dra. Potem nas je napadal za brez-verce itd. Ali vse to njegovo kle-petanje ni nič pomagalo in ko-liker je meni znano ni tukaj nič dobil, ker tukajšnji Slovenci smo napredni in gremo z duhom časa naprej do cilja. In tako dober je ta človek, da je svoje koledarje pošiljal na tukajšnjo banko. Jed-nega teh koledarjev sem videl; vse povsod kjer je petek je nasli-

kana rdeča riba in v srednji se blišči njegova slika. Tedaj, da no-beden ne vživa mesa, ker posti so še v veljavi. Anton Waučko.

Kansas City, Kans.

Čitajoč dopise v G. S. iz vseh krajev širne Amerike, me je na-potilo, da tudi jaz napišem par vrstic iz našega nazadnjaškega mesta.

Da smo tukaj v resnici nazad-njaški dokazuje to, ker smo v de-lavskih razmerah neorganizirani; ni pa tudi upanja, da bi v dogled-ni bodočnosti bilo kaj boljše, kaj-ti o uniži ali o socializmu se ne sme niti ziniti, ko hitro kdo kaj zine o teh rečeh, se naši ljudje za-čno križati.

No, jaz kot Pavlika vtaknem svoj nos v vsako luknjo, in tako sem tudi izvedel, da naš za svoj žep čez vse vneti dušni pastir ima tožbo s svojimi farani oziroma z njihovimi ženami in sicer radi ne-ke pikantne zadeve, katero je ne-kdo ali neka haje videl ali videla. Koliko in kaj je resnice na tem, nisem mogel dognati, bo pa sodiš-če na dan spravilo, ker ima stvar v rokah.

Tudi Slovenci so si ustanovili svoj političen klub. Pri ustanovni seji je neki tukajšnji rojak pred-lagal, da se ne bi imenoval "Kranj-sko katoliški slovenski politični klub". — Sreča, da ni bil predlog sprejet, marveč odklonjen. Pred-sednikom kluba je izvoljen neki tukajšnji rojak, kateri je že pred sedmimi meseci odstopil od Slov. cerkvenega društva. Ali sedaj pri-de "špas": Odbor cerkvenega društva je na seji dne 23. svečana sklenil, da predsednik političnega kluba mora biti član cerkvene ob-čine, in v tem smislu je k njemu, k predsedniku, poslal deputacijo, katera mu je narekala sledeči a-kaz:

"John Bižal, ti ne moreš biti na noben način predsednik politične-ga kluba, ako ne pristopiš k slo-venski fari in plačaš prispevke za 7 mesecev, to je za čas od katere-ga si odstopil od cerkvenega društva. Samo plačaj pa bo vse do-bro." John Bižal pa je, kot za-veden človek, jim pokazal vrata. Na klubovi seji pa niso imeli po-guma se oglašiti o tej zadevi.

Sedaj smo v postnem času, to-da tukaj se nam ne vidi isto, kajti vsako nedeljo se pleše in prepeva. In zakaj pa se nebi, saj so samo verne terejalke, njim so vsi grehi odpušteni — se ve, če plačajo. So pa tudi dekleta, katera so pri de-lu boga preklinjale in pa take, ki se imenujejo "kanarčki", in ne vem kaj še vse. Vsega si ne mo-rem zapomniti v par dnevih moje-ga tukajšnjega bivanja.

Pavliha št. 1.

Chisholm, Minn.

Dovolite mi malo prostora v nam priljubljenem listu Glas Svo-bode, da se tudi jaz oglasim iz tu-kajšnje cvetoče slovenske naselbi-ne.

Delavske razmere so po navadi, zaslužek je odvšen od prostora v rudniku; eni zaslužijo 3 do 5 do-larjev a drugi pa še za hrano ne. Tako da kapitalisti si vedno pol-nijo svoje žepce, a delavcu ostane-jo pa samo žulji na rokah.

Sedaj sem pa prisiljen dregniti v sršenovo gnezdo. Tukajšnji rev. Schiffrer je dal svojim ovčeam na znanje, kako stoji tukajšnja mozeja. Skupno je "nafahtal" preko 7 tisoč dolarjev. Okrog 2 ti-soč se je plačalo dolga mozeje, čez 500 dol. se je porabilo za premog in okrog 5 tisoč dolarjev je pa stroškov. Zakaj je bilo toliko stroškov, si lahko mislite. Ni čuda ko se je toliko premoga porabilo, kaj-ti v farovžu je tako peči kuril, da so bila okna odprta v najhujšem mrazu.

E. e. ti rev. Schiffrerček boš mor-al vse drugače začeti pasti svoje ovce, če ne se boš moral posloviti po francosko. kakor se je tvoj prednik. Capito!

Se nekaj vam povem tiho na u-ho g. urednik. Ko bi vedla župnika Sojar in Kranjec kako krasno ku-harico ima tukajšnji župnik, goto-vo bi se vsedla na prvi vlak in haji-da na Chisholm gledat, je li istina. Sigurno bi se prav dobro bavavali pri šampanjen in pri rakiji pozno v noč.

Znano mi je, da se ga Sojar in Kranjec rada prav izdatno nale-zeta v taki družbi, in ko bi to res ne bilo, bi ne pisarila take kloba-sarije v Jolietški plenici.

Pozdravljam vse čitatelje in čit-tatelce tega lista, tebi dragi G. S. pa obilo vsehpa.

Eden ki ne hodi v mošejo.

Taylor Springs, Ill.

Prosim, da bi natisnili par vrstic v ta naš preljubljeni list. Iz raznih drugih naselbin čitam do-pise, samo od tukaj se nihče ne o-glasí. Tedaj kar se dela tiče, mo-ram povedat, da do sedaj smo de-lali z vso paro, a odslej smo začeli samo 3 do 4 dni v tednu. V pre-mogovniku se delo težko dobi, do-bi se pa lahko v topilnici. — Kar se pa društva tiče, tako naše k S. S. P. Z. spadajoče lepo napreduje.

Opominjam vsacega, ki še ne spada h kakemu društvu, da pri-stopi k S. S. P. Z., ki od vseh dru-zih daje najvišjo podporo in to za mali prispevek.

Sedaj se bližajo Velikonočni prazniki, ali to bo slabo, ko ne bo-mo imeli slovenskega duhovnika, da bi šli k izpovedi. za to prosim, da bi prišli rev. Sojar, ki so naj-bližje nas in naj prinesejo ena 2 galona tiste svete vode, da nas "požegnajo". Saj znate kakšno vodo mislim — "šnopsa". Trije smo tukaj ki bi kupili "tikee" za v nebesa, če ne bodete dragi. Te-daj na svidenje g. Sojar!

Pozdrav vsem svobodomislecem in svobodomiselkam širom Ameri-ke, tebi vrli list pa želim veliko vsehpa. Janez iz Kočevja.

CLEVELAND.

Slovenska ameriška metropola se živahno razvija. Poleg starih društev se ustanovljajo nova in v vseh vlada veselo delavno raz-položenje. Narod se je pričel za-vedati, da le organiziran si more zboljšati svoj bedni položaj. Tu kjer se narod združuje, napredu-je tudi gospodarsko in danes i-mamo pač lepo število slovenskih trgovin. Marsikateri slovenski o-brtnik si je pridobil sicer skrom-no, toda samostojno eksistenco. Sledeč nasvetu prijateljev in znaneu sem otvoril tudi jaz kro-jalnico in čistilnico oblek v za-vesti, da bodoje moji številni znanci in prijatelji privoščili tudi meni grizljek kruha. Izdelujem raznovrstne obleke. Čistim in li-kam moške, kakor tudi ženske o-bleke. Ako imate zanemarjeno o-bleko, ne zavrzite jo, temveč pri-nesite jo k nam in mi vam jo za male novce popravimo. Nobeno delo ne ide iz naših rok, dokler nismo znjim zadovoljni mi, ka-kor tudi vi. Ali nas obiščete?

IGNAC SMUK,
4706 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VABILO!

na prvo spomladansko veselico,
katero priredi

Društvo št. 100 S. S. P. Z.,

Pullman, Ill.

v nedeljo 6. aprila ob 4. uri popol.
v Stancikovi Dvorani na 205 —
115th St.

Vsa sosednja društva, rojake in rojakinje najljubneje vabimo za obilen poset, za kar se jim že v na-prej zahvaljujemo in obljubimo, da se bomo Vašemu klieu tudi mi radovoljno odzvali.

Dobra pijača, kot domače vino in izvrsten prigrizek bode na raz-pologu.

Vstopnina je vsem prosta. Na svidenje na veselici!

ODBOR.

VESELICA * * * * VESELICA

Rojaki in društva v Staunton, Ill.
Pozor!

V soboto dne 5. aprila, točno ob sedmi uri zvečer,

priredi

Slovensko Svobodomiselnó društvo
št. 11 v Staunton, Ill.

VELIKO VESELICO

v Češki Dvorani.

Naše društvo vabi vsa bratska podporna društva na to veselico z obljubo, da isto vrne poset ob pri-liki. Vsek dobrodošel!

ODBOR.

Kedar ste prehlazeni kupite steklenico pristne-ga PAIN EXPEL-LERJA ni se ravnejte po navodilu v zavitku.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

G. VOKOUN

1411 W. 18th St., Chicago.

V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, do-bre svalčice in razno-ličen tabak iz vseh dežel.

Slovenci, oglašajte se pri meni!

Telefon Canal 2301

Popravljal-nica dežnikov in pip

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobí mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave. veliki Dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, žentiv in zabave.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

jesenske in zimske obuče.

Phone: Canal 80.
HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich,
GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street
Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer se toči vedno sveže Schoen-hofen-Edelweiss pivo in kjer se dobe domača vina in najboljše u-nijske cigare.

Kegljišče.

ANTON MLADIČ

2348 Blue Island Ave. Chicago.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljšje.

ODVETNIK PATENTI

GARL STROVER

(Soba št. 1009)

133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
Tel. 899 MAIN

GOSTILNA

kjer je največ zabave in najvel- vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to za dva v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

J. F. HALLER

GOSTILNA

prve vrste.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8086.

2103 Blue Island Av. cor. 21. St

JOHN TANCL

Pogrebni in balzamovač.
Kojiče za vse priložnosti, kot svatbe, itd.

1921 Blue Island Ave.,
Chicago, Ill.

Social Club Saloon

— Edina slovanska tvrtka v mestu —
J. Klanchnek in J. Pungertič

312 Garrison Ave.
lastnika in pro-lajalca likerjev na debelo.

Prenočišča za potnike.
FORT SMITH, ARKANSAS.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

K umoru v Št. Janžu. Skoraj pred enim letom je 13letni trgovski vajenec Kopitar na strahoten način umoril in po umoru zlorabil dekle v Št. Jerneju. Slučaj je bil že poleti pred porotnim sodiščem v Novem mestu. Ker je pa fantov zagovornik dr. Ravnihar zahteval, da se izreče o fantovem duševnem stanju tudi graška fakulteta, se je obravnava preložila. — Izvedenci so sedaj dognali, da ni Kopitar odgovoren za svoje dejanje. Fant je epileptičen in njegov oče je bil pijanec, torej ni fant duševno normalen. Fanta torej ne bodo sodili.

Kupčija v cerkvi ali agent v kuti. V viški cerkvi sv. Antona dela ondodni frančiškan na priznani reklamo za Singerjevo firmo. Varnikom priporoča pobožne molitvice, ampak tudi Singerjeve šivalne stroje, in sicer oboje naenkrat, da zbegane krščanske duše ne vedo, ali je šivalni stroj (pazite na marko "Singer") potreben ali vsaj koristen za večno izveličanje, ali pa je namen pobožnih pridig o Singerjevih šivalnih strojih samo ta, da nakopljajo krščanskemu frančiškemu bogato provizijsko te židovske firme. (Razmerje zavednega delavstva do Singerjeve firme je itak znano: ta izkoriščevalna tvrdka v svojih podjetjih ne trpi organizacije, svoje sužnje izsesava do krvi, vsled česar je ameriškansko in nemško delavstvo razglasilo nad tvrdko bojkot in načelno ne kupuje njenih izdelkov!)

Uboj v Zagorju pred ljubljanskim poroto. Dne 3. t. m. je bil pred ljubljanskim poroto obsojen rudar Alojzij Metelko iz Trbovelj na pet let težke ječe, poostrene vsako četrtletje s trdim ležiščem in vsakega 24. decembra s temnico, ker je lani med polnočnico zaklal v Zagorju Martina Oblaka. Oblakovina staršema mora plačati 107 kron in 60 vinarjev za pogrebne stroške in Habiču, ki ga je pri pretepu tudi poskodoval, 100 kron za bolečine.

Truplo pogrešane deklice najdeno. Svoj čas smo že poročali, da se je v hudem mrazu dne 8. januarja t. l. ob 3. popoldne izgubila nad dve leti stara hčerka Angela, posestnika Janeza Kneza v Lesah št. 10, nad Savo. Deklečee je šlo neopazeno za materjo z doma, bosu in gologlavo ter v sami suknjici. Pogrešali so jo takoj, a vse iskanje je bilo zastonj. V naslednjih dneh so preiskali vso okolico, dekletca niso našli. Govorilo in pisalo se je, da so jo ukradli cigani. Nekateri so celo trdili, da so jo videli v ciganski družbi. Dne 28. februarja pa sta jo dva fanta našla kakih 20 minut daleč od domače hiše v gozdu "Vrhe" tri metre od pota v gošavi. Na pol metra visokem bukovem grmiču je obviselo za krilo, padlo na obraz in obležalo. Truplo je bilo trdo, nestrohnjeno. — Miši so ji snedle oči, nos ter pravile luknjo na vratu. Siromake je zmrazil.

Gozdni požari na Krasu. — 25. februarja popoldne je pričelo goriti na pogozdenem Krasu pri I-linski Bistrici (Ahacijev plato). Po nepredvidnosti je zanel ogenj kosec, ki je kosil steljo. Ogenj se je silno hitro razširil, ker je vse izsušeno in ker je vlekel močan veter. Vkljub temu, da so prihili gasilci ljudje iz bližnjih krajev, je uničil ogenj približno 105 hektarov gozda. — Prav tisti dan so pričeli goriti tudi gozdni nasadi v Petelinjem pri Št. Petru. Vzrok je neznan. Ogenj je uničil štiri hektare krasnih jelševih in smrekovih nasadov. — 26. februarja pa je uničil ogenj nasade občin Bače na Rožjem. Pogorelo je tri hektare gozdnih nasadov. Tudi pri Divači, Famljah in Košani so bili večji gozdni požari. Pri Knežaku in Zagorju, dalje pri Zagonu (Postojna) in Vipavi so goreli travniki in pašniki. Ogenj se je razširil čez več sto hektarjev. Pri Vipavi je bila nevarnost zelo velika.

PRIMORSKO.

Strašna nesreča v Trstu. V ulici Tesa se je pripetila strašna nesreča. Tam se nahajala zaloga lesa in oglja Alberta Faber. Pas transmisije je zajel delavca Frana Komana in ga raztrgal na kose. Delavce je ta strašna smrt nepopisno pretresla. Seveda so hoteli po-

magati, ali kaj, ko je bil revež takoj mrtev.

Stavka v tržaški umobolnici. — Pomožno osebje v umobolnici v Trstu je pričelo nedavno nenadoma stavkati. Štrajk je nastal vsled tega, ker je ravnateljstvo odslovilo nekega strežaja, ki se je svojevoljno odstranil iz službe. Oseboje zahteva preklic odpovedi, ali ravnatelj se ni udal. Umobolnica je tako brez potrebne postrežbe, direktor je le s težavo dobil par ljudi za postrežniško službo. Stavka traja še.

Umor zaradi prevelike ljubezni. Šofer Josip Domma je ustrelil najprej svojo nekdano ljubico Josipino Ricci in potem še samega sebe. J. Ricci je bila takoj mrtva. Njega so pa prenesli iz ulice Riborgo 14, kjer se je drama izvršila, v bolnišnico in je ob 2. popoldni izdihnil. Vzrok strašni drami je bila prevelika ljubezen Domma, ki mu je Ricci ni vračala. Domma, ki je bil vdovec, zapušta malega sinčka, sad svojega zakona.

Predrzna tatvina v delavnici draguljarja R. Duosica v ulici Acquedotto se je izvršila. V tej ulici št. 62 so tatovi udri v malo sobo v prvem nadstropju in odnesli 98 kilogramov zlatnine v skupni vrednosti 259 tisoč kron. Za tatovi ni nobenega sledu.

Zblaznela je vsled samomora hčere. V Trstu se je vsled nesrečne ljubezni zastupila 27letna Lina Gregančeva. Ko je mati zvedela za samomor svoje hčere, je zblaznela.

KOROŠKO.

Samomor na tiru. Dne 28. feb. po 8. zvečer je odšla leta 1889. rojena posestnikova hči Marija Majerjeva iz Spodnjih vrat v občini Podkloster z doma ter so jo našli potopjeno na železniškem tiru mrtvo. Starši sumijo, da je izvršila samomor vsled nesrečne ljubezni.

Velik požar v Žihpolju. Dne 3. t. m. ob 10. dopoldne je izbruhnil iz neznanih vzrokov v hiši poslanca Frana Kirchnerja v Žihpolju ogenj, ki se je hitro razširil, tako, da so gorele ob 11. dopoldne že 4 stavbe, med njimi tudi pošta. Pisma in knjige je bilo mogoče še rešiti. Gasilnih del se je udeležilo šest gasilnih društev, manjkalo pa je vode. Škoda na poslopih znaša 30.000 K, na krmihih pa 8000 K. Poslopja so bila zavarovana.

Purgarska surovost. V Celovcu, na Beljaški cesti, ima pek Jurij Oraš svojo prodajalno. Oraš je eden od onih purgarjev, katerih vsa inteligenca obstoja v veliki vroči denarja. Ko je Kunschak izvršil grozni zahrbtni zločin nad Schuhmeierjem, nad človekom, ki ga je ljubilo delavstvo kakor oče, in ki so ga spoštovali vsi poštena nasprotniki, tedaj je Oraš pokazal vso svojo surovost, brezsrčnost in zatelebanost. Izjavil je: Kunschak je storil prav. Dvajset kron mu bom poslal, ker je ustrelil Schuhmeierja. Če bi bil jaz porotnik, tedaj prav gotovo oprostim Kunschaka. — Ta izjava objestnega purgarja, ki se je zredil ob delavskih vinarjih, ni vredna drugega nego — pljunka!

Umor. Iz Braslovč poročajo: 13. oktobra minulega leta so našli v potoku Volska truplo graščinske dekle Marije Ribičeve. Takrat je sodna komisija dognala, da je Ribičeva utonila, tudi pri raztelesenju niso našli sledov nasilne smrti. Med ljudstvom pa se je trdovratno vzdrževala govoriča, da je bila Ribičeva umorjena. Sumili so graščinskega oskrbnika Achtiga, ki je imel ljubavno razmerje z Ribičevo, katero ni ostalo brez posledice. Celjsko državno pravdnštvo je zato naročilo okrajnemu sodišču na Vrnskem, naj preišče vso zadevo. Preiskava je ostala brezuspešna. Sedaj pa je braslovski orožniški stražmojster Frane Prah po štirimesečnem trudu dobil toliko obtežilnega materiala za umor Ribičeve po Achtigu, da so ga te dni zaprli.

Samomor vojaka. Dne 26. m. m. zjutraj ob 7. si je pogl 21letni prostak Matija Muehlbeck 7. infanterijskega polka v Graden kroglo v glavo. Muehlbeck je nastavlil cev službene puške v usta in sprožil. Učinek je bil grozen. Prenesli so ga v garnizijsko bolnišnico in je prav malo upanja, da okreva. V vojašnici seveda pravijo, da ne vedo za vzrok samomora. Čudne razmere pa morajo vladati v Frane Jožefovi vo-

jašnici, ker je v tej vojašnici v teku enega leta bilo že sedem samomorov.

ŠTAJERSKO.

Pazite na otroke! Iz Rogatea poročajo: Posestnica Elizabeta Koranja je odšla te dni za nekaj časa z doma in pustila svoje tri otroke v starosti od 3 do 9 let brez nadzorstva doma. V njeni odsotnosti je vzel najstarejši deček, ki je sedel poleg ognjišča, triletno Antonijo k sebi. Pri tem je zadel ob lonec, napolnjen z vrelo vodo. Lonec se je prevrnil in vrela voda se je zlila po dekletcu, ki je zadobilo tako težke otekline, da je umrlo prihodnji dan.

Požari. V Vrbjah pri Žaleu je izbruhnil v sredo dne 26. feb. ogenj pri posestniku Jakobu Balizu. Pogorel mu je velik del poslopja. Žaljal je baje otrok, ki se je igral z vžgalicami. V četrtek je začelo goriti v isti vasi pri posestniku Pečniku in mu je pogorelo vse.

Nezgodna na železniški progi. 27. feb. je ponesrečil Ivan Dreo, star 26 let. Ko je hotel pripeti vozove, katere je peljal rezervni stroj na 9. tir, so ga stisnili odbijači in mu zdrobil prsa. Bil je takoj mrtev. Strašna nezgoda je bila ob tričetrt na šest zvečer, ob sedmih pa bi bil moral iti Dreo domov. — Ivan Dreo je bil skladišni delavec, vreden v svoji službi. Nadomestoval je premikača. Rajni je bil zvest sodrug in vnet agitator. Pred tremi tedni se je oženil, vdova je noseča in tudi že 8 dni bolna. Blag mu spomin! — Med železničarji vlada splošno mnenje, da so strašne nezgode največ krivi nemško nacionalni uradniki, ki preganjajo slovenske delavce, kjer koli jih le morejo, in jim odkazujejo najnevarnejša dela, čeprav nimajo za taka dela še dovolj izkušeni.

RAZNO.

Šofer se je vsled nesreče obesil. V bližini Požuma je neki avtomobil, ki je privozil z Dunaja, tresel v drog ob cesti in se razbil. Hotel se je ogniti kmečkem vozu. Lastnik avtomobila trgovec Gell je ranjen smrtno, žena težko, šofer Masny je bil tako razburjen in potr, da je šel v gozd in se obesil.

Truplo ženske v zaboji. — Iz Hamburga poročajo, da so našli v neki veži v zelenem zavoju truplo neke ženske, stare okoli 27 let. Ženska se piše Marija Pikel. Kdo je izvršil zločin, se še ne ve.

Železniška nesreča. — V guberniji Tula v Rusiji se je med postajama Saronovska in Uzlovijska poštni vlak prevrnil čez nasip. Ranjenih je težko in lahko obilo oseb, jedna deklica je ubita.

Ponesrečena patrolja. Na zimskih vojah v gorah nad Steinhom na Tirolskem je neka oficirska patrolja s štirimi možmi na smučeh zablodila in je morala vso noč prebiti v gorah, kjer je strašno trpela. Vsem so zurzile roke in noge. Morali so jih odati v bolnišnico v Inomostu. Njih stanje je resno.

Iz vlaka je skočila pri Božjakovihi neka hrvaška kneticica. Pozabila je izstopiti in ko je vlak šel naprej, se je zagnala za voza ter obležala v nezavesti. Predno so jo pripeljali v Zagreb, je bila že mrtva.

Trgovska idila. Nekemu trgovcu je umrla soproga. Radi te nesreče napravi na vratih svoje trgovine napis, da vsled žalosti po ranjki soprogi opusti trgovino in bo razprodal vse blago. Ker je trgovec pa razprodal blago čez 7 mesecev in je bilo dokazano, da je prodal svojo zalogo v teku 1 meseca, ga pokličejo pred sodnika. V svojo opravilno je rekel sodniku, da se glasi na njegovo trgovino napis, da razprodaja vsled žalosti po svoji soprogi in ker je še zmajr žalosten, je tudi upravičen razprodajati nadalje.

Samomor devetletne deklice. Iz Eisenacha poročajo: Devetletno dekletce je tukaj izvršilo samomor. Dekletce je hčerka delavca Schaumkessela, ki je sedaj zaprt. Otrok je odšel popoldne z doma in skočil z ograje mostu v potok. Desetleten deček je skušal pridržati deklico, a ta se je tako krepko branila, da bi bila kmalu potegnila še dečka s seboj. Deklica je izvršila samomor iz strahu pred očetom, ki bi bil moral te dni priti iz zapora. Zaprt je zaradi tega, ker je pretepal svojo družino.

SLOVENC, KI HOČETE BITI POŠTENO POSTREŽENI: obračajte se do

Kaspar Državne Banke

Zanesljiv bančni zavod, pod DRŽAVNIM nadzorstvom.

Sprejema denar na hranilne vloge in plačuje 3% od vsega vloženega denarja. Denar se vzdigne brez odpovedi. Slov. Narodna Podp. Jednota vrši svoj denarni promet potom Kaspar Državne Banke.

VSATA IZGUBA NEMOGOČA!

Kaspar Državna Banka pošilja DENARJE V STARO DOMOVINO. Ravnotako drafte na vse dele sveta po kurznih cenah. Denar izplačan najhitreje. K. D. Banka stoji v zvezi z najbogatejšimi slovanskimi bankami v stari domovini.

Na milijone kron je bilo poslanih v Avstro-Ogrsko monarhijo in v druge dele sveta potom te banke, in nihče ne more reči, da se mu je cent izgubil. Varnost, točnost in hitrost je naše geslo.

Chicago se polaga največjo pozornost, in je denar tisti dan odposlan, ko ga mi prejmemo. Vse izven Chicago poslano denarje se naj pošilja skozi "Post Money Order" ali skozi zanesljive banke.

MENJALNICA TUJEZEMSKEGA DENARJA.

V Kaspar Dr. Banki se menja, kupuje in prodaja inozemski denar. Avstro-ogrski denar se kupuje brez odbitka: za K 5 plačamo \$1.00 in obratno.

KASPAR DRŽAVNA BANKA PRODAJA parobrodne listke za vse najboljše premorske družbe po kompanijskih cenah.

Pišite po cene in pojasnila v slovenskem jeziku. Potniki, ki potujejo potom Kaspar Državne Banke so v najboljših rokah. V New Yorku pričakuje naše potnike zanesljiv bančni zastopnik in spremi ljudi na ladjo in poskrbi za prtljago, s čemur se potnikom odvzame velika skrb in delo.

KASPAR STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Ovirano delovanje

Naše vsakdanje delo bi moralo biti tako upeljano, da se vzdržimo aktivni in da na ta način porabimo ves čas in vso našo zmožnost. Na ta način ostanemo zdravi in močni. Nikoli ne smemo dopustiti, da bi kaj oviralo naše organe pri njih delu, kar bi bilo našemu celemu telesu v škodo.

Toda celo največja skrb ne more večasih preprečiti, da se ne bi naši organi vlenili ali pa popolnoma prenehali delovati. Zgodí se, da se želodec brani sprejemati hrano ali morda vsaj ne sprejema toliko hrane, kolikor je potrebuje telo. Včasih tudi jetra ali čreva ne delujejo in posledica je zaprtje. V takih slučajih, kjer so prizadeti prebavni organi, je najboljšje zdravilo

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Isto bo izčistilo ves sistem, brez kakih bolečin ali neprilik. Ojačilo bo tudi prebavne organe in poleg istih tudi celo telo. Isto bo:

USTVARILO DOBER TEK
POVEČALO RAZKROJITEV IN
ODSTRANILO ZAPRTJE,
NOTRANJE BOLEČINE IN KRČ,
GLAVOBOL, ZLATENICO,
KOLCANJE IN BLJUVANJE.

Isto bo pomoglo v vsih takih boleznih pri katerih trpi želodec in vsled katerih zgubimo apetit, smo zaprti ali se čutimo slabo. To zdravilo želimo priporočati za slučaj nervoznosti, povzročeni vsled neprebeve in za ženske nerednosti, povzročene vsled kroničnega zaprtja.

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

50,000 KNJIŽIC

Pove kako zamorete ozdraviti doma.

Vsak možki, kateri je bolan, bi moral pisati po to zanimivo brezplačno knjižico. Vredna je \$10.00 vsakemu bolnemu možkemu. Ta knjižica pove zdravemu človeku, kako se je treba čuvati bolezni. Mladenci, kateri je na potu, da se oženi, bo profitiral, ako čita to knjižico. Ako trpite na ledodnih teskočah, bodisi na slabi prebavi ali na zaprtju, ali na jetrih, drobn, ledvicah ali melurni bolezni, slabih živcih, izgubljeni moči, nočnem gubitku ali na impotenci; zastrupljenju krvi ali siflisu, skrofeln, nečisti krvi; kapavki (triper) ali na kateri drugi spolni bolezni, ki je dolbljena pred kratkim; ako ste slab, nervozen, melanholičen, vedno utrujen in telesno potr, ali ako trpite na posledicah razuzdane mladosti, revmatizmu ali na kateri drugi možki bolezni — ta knjižica vam pove, kako zadobiti hitro in stalno zdravje tajno in privatno na vašem domu. Pove razumljivo zakaj trpite in kako zamorete ozdraviti. Vsebuje take stvari, katere bi moral znati vsak možki, mlad ali star, reven ali bogat, samski ali oženjen, bolan ali zdrav in kateri bi se moral tudi ravnati po teh stvarih. Dobri nasveti, ki ji naj-dete v tej knjižici, so velike vrednosti. Ako se ni drugim zdravnikom posrečilo ozdraviti vas, ne plašite se radi tega — ne obupajte, temveč pišite še danes po ta kažipot k zdravju.

POŠLJITE KUPON ZA BREZPLAČNO KNJIŽICO ŠE DANES.

S tem, da nam pišete, nimate niti najmanjših obveznosti napram nam. Mi ne pošiljamo nobenih zdravil poprej, dokler nise naročena in plačana. Poštnino za knjižico plačamo mi in pošljemo jo v navadnem zaprtem zavitku, tako da nihče ne ve, kaj je netr.

DR. JOS. LISTER & CO., AUS. 801, 208 N. FIFTH AVE., CHICAGO, ILL.

Gospodje: Pošljite čimprej vašo brezplačno knjižico na vaše stroške. Razume se, da s tem jaz nisem niti malo olajšal napram vam glede kakšnih stroškov.

Ime _____

Naslov _____

ČE NE PREJMETE

prihodnje številke Glas Svobode in če dolgujete na naročnini, je to znamenje, da smo vam list ustavili. Ponovite naročnino še ta teden.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1.

VIŠJE BITJE?

Milwaukee, Wis.

Ker pazljivo in točno citam list Glas Svobode sem se namenila tudi jaz dati svoje prepričanje. V zadnji št. G. S. pišete, da priznavate s svojim zdravim razumom neko višje bitje, katero je stvaritelj vsega življenja. Jaz pa se ne strinjam z Vami, kajti pisali ste že v listu dostikrat, da je vse to iz narave in da predno je bilo vse tako popolno kakor je dandanes, preteklo je že kar je dokazano po raznih učenjakih, milijon in milijon let. V drugi pa se ne strinjam, da je višje bitje, kajti ako bi ono kje bilo, bilo bi pravično in bi tudi ne dopuščalo, da bi reveži zmrzovali od smrti in pa kruha stradali ker je bila mati narava tako dobra s pridnikom na polji, da bi se lahko na tisoče ljudi preživljalo se živim, katerega so kruti kapitalisti nekaj tja pometali v smeti, nekaj pa potopili v globočino morja, samo da ostane ena in ista cena živila in da gre večji dobiček v roke nikdar sitih kapitalistov. Ako bi to bilo od tega višjega bitja, ne pripustilo bi, da bi se z njegovim darom tako zlorabljalo.

Pišete nam tudi, da ledino orjete, pa tudi s tem se ne strinjam, kajti ako bi to bilo bi v jesenskih volitvah gotovo ne apelirali na g. Tafta. Gospod urednik primorana sem Vam to sporočiti, ker večina ljudi v našem mestu se ne strinja z Vami kajti dokazano je že zdavnaj po dosti učenjakih, da je to kar imamo vse od narave in od delavnih rok. Dela se do dosti dobro samo plačajo bolj malo delavce imamo zmučeno telo, delodajalec pa masten profit. Na političnem polju smo še tukaj precej napredni, imamo soc. klub, št. 37 z 103 člani; tako tudi soc. pevski zbor "Naprej", ki tudi lepo napreduje. In tamburaški zbor Adria nas tudi mnogokrat razveseli z svojo godbo. Želeti je samo, da bi rojaki nas posnemali v drugih mestih, kajti le z vstrajno voljo naprednosti in na socialnem sistemu si zagotovimo boljše bodočnost. Po zdravem na vrlo gospicio Mary Strainer, ki kaj vilo piše za list in za naprednost. Slovenk samo želeti je da jo posnemajo in se še tudi kaj oglasijo s svojim mnenjem še druge Slovenke. Pozdrav vsem zavrednim Slovincem in Slovenkam širom Amerike. Frances Joyla.

Tedaj to bi imela biti polemika, v kateri gospa "Frances" Jovla pravi, da se ne strinja z našimi nazori. Dobili smo dopis že koncem februarja meseca, a da ga šele sedaj priobčimo, leži vzrok v tem, ker prvič je prišel sedaj na vrsto z drugimi dopisi vred iz istega časa, drugi pa, ker tej "kritiki" ni smo najmanjše važnosti pripisali. Vidi se iz vsega dopisa, da polemika ni najmanjše stvarna, pogrešamo v nji vsako logiko in da molčimo o kaki znanstveni, neizpolnjenosti razpravi. Dopis zasluži uredniški kos; toda da se nam ne bo očitala pristranost ali pa celo, da bi bili vgnani v kozji rog, tedaj reagiramo na dopis kolikor nam prostor pripušča in kakor dopis zasluži.

Vi cenjena gospa v Vašim dopisu nekoliko zasukavate dotičen stavek, ki smo ga pisali v G. S. št. 8. Tam smo bodesečno rekli: "Mi priznamo s svojim zdravim razumom neko višje bitje, ki je stvaritelj vsega življenja in magari recimo, da je to bitje Bog! To bitje je dalo prost razvoj vsemu življenju, da vsako bitje doseže namen, itd." Besede, na katere posebno važnost polagamo, smo sedaj podčrtali in niso podčrtane v prvotnem članku.

Cenjena gospa, Vi pišete, da pazljivo in točno citate list G. S., kar bi nas gotovo veselilo, če bi temu tudi res tako bilo, kar pa ni. Ako bi Vi pazljivo citali Glas Svobode, bi morali tudi premisliti globokejši pomen gori navedenih besed ter bi prišli do vse drugega zaključka in prepričani smo, da ne bi se z Vašim dopisom — vsaj v tej obliki, — v javnost podali, kajti v njemu pogrešamo najmanjšo duhovitost. Vi cenjena gospa znate biti izvrstna gospodinja, fino naobrazena kuharica toda — brez zamere — za polemiziranje

pa le niste. Da je temu tako, pojdemo k stvari:

Kaj Vi razumete pod besedo "Bog"? Nam ni znano. Baš tako ne vemo kako si tolmačite besede "višje bitje" ali pa "bitje" sploh. V kmečkih hišah na Kranjskem smo često videli razne "nabožne" podobe slikane na steklo. Delo ni umetno pač pa neko mazanstvo, ki dela vso čast dobi, ko naši prastari še do pet niso umeli šteti. Videli smo med temi maliki podobe, ki predstavljajo starega moža s sivo brado, ognjen s rdečo ali pa zeleno rjuho, tuniko, starorimljansko in arabsko nošo, samo s razliko, da Arabci nosijo belo tuniko. Ta tako uniformirani mož baje predstavlja "Boga očeta". Čudno! Ko vendar ni nihče in še nikdar videl "Boga" in ga tudi nihče ne bo, vseeno so ga "namalali" v katero podobo "dobro verno ljudstvo" veruje! Pravcato malikovalstvo!!

Rimokatoliška vera uči, da je "Bog" bitje, ki ima um in voljo, telesa pa ne. Ta uk je prikladen za rimokatoliško cerkev, toda znanstveno je pa baš nasprotno resnica.

Znanstvo o bistvenosti (Substantialitet) uči o osnovini, podstatu (Grundwesen), bitstvo, bitnost; jedro (Kern) ali tvarina (körperliche Masse).

Da razumemo osnovino ali podstatek, potrebno je znati, od kod je to prišlo.

Atomizmus oziroma atomisti, pripadniki atomizma učijo, da je molekul tako mala, neznatna tvarina, da se jo ne samo s prostem očesom ne more videti, marveč moramo imeti silno fino povečevalno steklo, da spoznamo to neznatno malenkost. In glejte! Kakor je mala, neznatna ta tvarina sestojata vendar iz dveh ali tudi več delov; ali z drugimi besedami: Neznatna tvarina "molekul" se da deliti v še manjše dele, katere imenujemo atom ali drobce. Tedaj, ako je molekul že silno neznaten, koliko manjši more potem šele biti atom, kateri se ne da dalje deliti, pač pa meriti in iztehtati. In kar je pri tem najvažnejše je fakt, ko ta neznatna tvarina, drobce, vsebujejo privlačno in odbijajočo moč (elektromagnet) ki se je skozi nešteti milijonov, da nešteti milijardov let povečal in povečal ter se še vedno povečuje.

Tedaj, po uku atomizma, ali svetovnim naziranjem je naš svet postal, kakor tudi so postali vsi drugi svetovi iz neznatnega drobca — atoma. Ker pa je drobce, atom, jedro, katero se definira kot "bitje", "bitnost", "bistvo"; in ker je "bog" bitje, tedaj je jasno o kakšnjem "Bogu" rimokatoliška cerkev uči, samo s razločkom, da v pričetnih šolah resnice zavije po svoje, in pretežna večina mase, ki ne poseča višjih šol, ostane v temi ter trdno veruje v boga, kakoršen je naslikan na steklu v rdeči ali zeleni tuniki.

Iz vsega tega je razvidno, da je prvotni postoj — atom — "višje bitje" kot je zemlja, kajti zemlja se je razvila v teku časa iz atoma, kateri se je razvil iz plinov in tudi to v neznano kolikem času. Ni ga bilo, ni ga in ga najbrž ne bo učenjaka, ki bi nam znal samo približno povedati dobo razvoja naše zemlje iz prvotnega atoma do današnje oblike. Stvarjenje se je silno počasi vršilo, toda vrši se vedno in vedno; kar označujemo z besedo "večnost".

Tedaj cenjena gospa, ako smo v našem članku zapisali "... in magari recimo, da je to bitje Bog! ..." se nismo prav nič pregrešili, ker bitje — snov — materija, je početek vsega kar vidimo, in prav nobenemu ne škoduje, če nazivljamo to prvotno tvarino, to bitje za boga, ker beseda "Bog" drugega pomena nima. Kdo je besedo "bog" iznašel, nam ni znano, a dostojnejša beseda je pa vsekakor, kot če bi rekli n. pr. "hudič". Beseda "Bog" inai bitje, postoj stvarstva, medtem, ko beseda "hudič" ne pomeni nič, in v dostojnem razgovoru jo olikan človek ne bo rabil.

O tej točki bi lahko spisali obširno knjigo; toda naj zadostuje in naj še omenimo o stvarjenju sveta drugo naziranje. Pripadniki materializma trdijo, da je zemlja del ali kos solne, ka-

teri se je nekekdaj ločil od solne ter postal svet za se. To je hipoteza, domneva, toda če bi bilo to tako, potem nimajo s stvarjenjem sveta atomi, molekuli, bitja itd. nič opraviti, kajti dovršen kos, kot je naša zemlja, bil je že tu in treba je bilo samo, da se ohladi in potem popolni. Seveda, tudi ta procedura je rabila precejšnje število let. Ako pa bi bila le-ta hipoteza resnična, no, potem pa se rimokatoliške cerkve uk o stvarjenju sveta sploh porušijo, kot se porušijo hišica iz kart.

Mislamo, da smo pojasnili naše prepričanje o tej zadevi in naj se še dotaknemo druge vsebine dopisa.

Cenjena gospa, tudi trdite neresnico z Vašim "pazljivim in točnim citanjem G. S." ko kritikuje našo svoječasno priporočilo za predsednika Zdr. drž. Tafta. Bi Vi res pazljivo G. S. citali, tedaj bi tudi v G. S. našli članek v katerem smo označili naše stališče, ki smo ga zavzemali za časa pred volitvami. Wilson je izvoljen in s tem dejstvom moramo sedaj računati. Čitamo v raznih časnikih o oblakih, ki se zbirajo na političnem obzorju, in kakšna nevihta se bo izcimila iz teh oblakov, to bo pokazala bodočnost in potem bo mo govori. Za sedaj naj le pripomnimo, da nam ni znano, komu ste Vi osebno dali Vaš glas. Mislamo, da nikomur, ker se niste opravičili voliti, in baš tako malo ste opravičeni govoriti oziroma pisariti v imenu vsih Milwaukeečanov, ker Vas v to svrhu ni nihče pooblastil. Povdarjamo, da znate biti dobra gospodinja in fina kuharica, a v ostalim pa vpoštevajte rek: "Schuster bleibe bei deinem Leisten".

Nemoremo si kaj, da ne bi Vam nekaj na uho povedali. Koj ko smo "Vaš" dopis dobili, informirali smo se pri našem zaupniku v Milwaukee, o pristnosti dopisa. Ali glej kaj smo izvedeli. Zaupnik nam poroča, da gorenji dopis ni zrastle na Vašem zelniku, marveč da za njim tiči vse drugi ptič in si eer ptič, ob katerega mi najbolj umazane čevlje ne obrišemo. Da je temu tako, spričujejo tudi Vaši podpisi: Vzgoraj se imenujete "Frances", v "Proletareu" "Fanny" a oboje se po slovensko pravi Frančiška. Mi ne moremo verovati, da bi se kot Slovenka izspreminjali liki kameleonu in to tem manj, ko vsaki naobrazen človek vstraja pri svojem prvotnem imenu, katerega se ni treba brez tehtnega povoda sramovati.

Konec koncev pa nas nekaj sili, da "Proletareu" častitamo, ker je zopet staknil bivšega čičaškega učenjaka, sedaj v ženskem krilu, katerega zopet lahko brani in njegove lopovščine zagovarja kolikor mu drago, nam je vseeno, ker na limanice se ne bomo vsedli, ne enemu, ne drugemu. Oseba, ki se skriva pod žensko krilo je lahko vesela, da je gč. Strajner ne pozna, ker bi mu prav gotovo pljunila v judežev obraz.

Matvez Zgaga je bil bogat, hud kristjan in vnet pristaš svojega dušnega pastirja, a ko je začel župnik nabirati za železno ograjo okrog novega pokopališča, ni hotel niti vinarja prispevati.

Župnik ga je šel osebno nagovajati, pa tudi ni nič opravil.

Ne dam, pa ne dam, je dejal Matvez Zgaga; tako pa ne bom denarja razmetaval! Kaj je pa treba okrog pokopališča ograje? Tisti, ki so notri, tako ne morejo ven, tisti, ki so zunaj, pa ne marajo in ne marajo notri priti — čemu naj bo torej ograja?

Vzdržujte jih delavne.

Kadar so vaše jetra otrpla in kadar trpite vsled omotice medla glavobola, zgube slasti, neprebave, zapeke, ali žolčnice, uživajte Severove Jetrne Kroglice (Severa's Liver Pills). Milo razdražijo jetra k delavnosti, tonično uplivajo na prebavne organe in uredijo čreva. Te vas naredo zdrave in vzdržujejo zdrave. Cena 25 centov. Napredaj v lekarnah. Vprašajte za Severove. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

(Advertisement)

NAJVEČJA SLOVENSKA FARMARSKA NASELBINA V AMERIKI

je Willard v drž. Wisconsin. Naselbina v Willard je stara komaj par let. To pač priča, da ima ta naselbina vse predpogoje, ki so potrebni za uspešno in dobičkasno poljedelstvo. Ako bi ne bila zemlja rodovitna, ako bi ne bilo podnebje zdravo in za poljedelstvo zelo ugodno, ako bi kraj ne imel dobrih železniških zvez, ki omogočajo hitro razpečevanje pridelkov brez večjih stroškov in truda, ako bi ne imel vseh drugih vrlin ki delajo novega farmarja zadovoljnega, bi prvi naseljniki ostali osamljeni ali bi pa bili celo prisiljeni zapustiti izbran kraj. — Toda pri Willardu je ravno obratno resnica. Brez vsake večje reklame se je tu do danes naselilo nad sto slovenskih družin in novi priseljenci vedno prihajajo semkaj. Drug dokaz, da je Willard najprimernejši kraj za slovenskega novega farmarja, je to, da je veliko število dosedanjih naselnikov dobilo za seboj na Willard svoje sorodnike in prijatelje.

Naselbina Willard se nahaja v Clark County-ju, ki je nekako v sredini države Wisconsin. — Ta County je važno železniško križišče, kajti skozi ta County vodi pet železnic. Willard leži ravno ob železnici.

Clark County ima po vladnem poročilu nad sto mlekar in sirarn ter producira vsako leto za nad dva milijona dolarjev mlečnih produktov, od katerih pride lepo število tudi na Willard. Izborne vspeva turšica, ječmen, rž, krompir sladkorna pesa, sočivje, zelenjava in drugi pridelki. Zlasti povoljno vspeva detelja in vsakovrstne trave, kar je zlasti za živinorejo nepopisne vrednosti. — Tudi sadje vspeva povoljno zlasti jabolka.

Številni lepi domovi, katere so si postavili v kratkem času slovenski naseljniki, najjasneje pričajo o rodovitnosti zemlje, ki je izvor vseh farmerjevih dohodkov.

Toda ne samo gospodarsko tudi politično moč je imajo slovenski naseljniki na Willardu: Rojak Steve Legat je občinski tajnik, poštar, postajenačelnik ter tajnik šolskega distrikta; rojaka Anton Zupančič in Ignac Česnik sta mirovna sodnika zadnji je tudi član šolskega distrikta ter kandidat za župana na Willardu in bo gotovo tudi izvoljen. Rojaka Steve Plavec ter Pavel Maren sta občinska konstablerja.

V sosednji slov. naselbini Gorman, katera je oddaljena le par milj od Willarda, imajo Slovenci ves šolski odbor v svojih rokah. Rojak Frank Lesar je nadzornik tega šolskega distrikta. Lahko bi našli še več drugih zanimivosti o tej hitro rastoči slov. naselbini, a to naj zadostuje za sedaj. Omenimo naj še to, da imajo Slovenci tu svojo cerkev in šolo.

Takoj zraven slovenskih naselnikov je dosti zemlje na prodaj. Tu se nudi najlepša prilika za tiste Slovence, ki se nameravajo podati na farme. Cena akru je \$18.00 in se lahko plačuje na male mesečne obroke.

Rojaki, ki ste namenjeni na farme, ne bodite lahkomišljeni kadar kupujete farme, tu se gre vam za vašo bodočnost. Bodite previdni kje kupite in kaj kupite. V vašo lastno korist in obrambo vam svetujemo samo tole: Predno kupite kje drugje, pišite nam po informacije, in oglejte si zemljo na Willardu, da Vam ne bo enkrat žal.

Mi smo edini zastopniki za Jugoslovane za to zemljo. Mi zastopamo lastnike ne agente. Vsaki kupec dobi lahko vsaki čas čisto in popolno lastninsko pravico (deed). Predsednik družbe katera lastuje to zemljišče je dobro znani okrajni sodnik v Milwaukee John Karel.

Vsak, kdor želi, dobi naslove od slov. naselnikov na Willard in jim lahko sam piše za pojasnila. Pišite ponje!

Za vsa nadaljna pojasnila pišite ali pridite na

ADRIA COLONIZATION CO.
322 Reed St. Milwaukee, Wis.
Room 6.

Ig. Kušljan, upravnik.

Gospod Štrukelj je prijatelj lepih manir in finega obnašanja in porabi vsako priliko, da opozori svojega sedemletnega sinčka na družabne dolžnosti omikanega človeka. Med drugim ga je tudi naučil obnašanja na električni železnici.

"Če sedi na vozu," ga je podučil, "in vidiš, da mora kaka dama stati, je tvoja dolžnost, da vstaneš

in ji ponudiš svoj sedež." Sinko si je to zapomnil. Ko se je nekaj dni pozneje peljal z očetom na električni železnici, je bil voz tako poln, da je moral sedeti na očetovo koleni. Tedaj je zagledal mlado okroglo damo, ki je morala stati. Naglo je skočil z očetovega kolena in vljudno rekel: "Prosim, gospodična, izvolite moj sedež..."

BERNARDOVA VINARNA
in veletrgovina

S Californijskimi in Importiranimi vini, žganjem in likeri se nahaja na

1903 Blue Island ave. — Tel. Canal 842

Imamo samo čista prirodna vina.

Specijaliteta: Mt. Blanche Champagne.

Razpošiljamo na vse dele Združenih držav in samo proti predplači z naročilom. Pišite po cenik.

Vsa pisma naslovite na

JOS. BERNARD,
1903 Blue Island ave. Chicago, Ill.

Možje ozdravljeni v 5 dneh **VARICOCELE HYDROCELE BREZ NOŽA IN BOLEČIN.**

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Strukturi; dalje ozdravim nalezljivo zastupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in boleznitličnih se možkih. Pridite k nam vsi, ki ste se neuspešno ozdravili pri drugih zdravnikih. Moja 15 letna praksa vam je na razpolago in jamči popolno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih.

Ozdravim pozitivne želedec, pljuča, ledice in neprilike v jetrih. (Za neuspešno ozdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE BOLEZNI
Z GUSA NAGONA, BOLEZNI LEDICAH IN JETRIH
zdravim hitro za stalno in tajno. Živčene onemoglosti, slabost, napor, zastupljenje in zguba vode.

PLJUČA
naduho, Bronhitis, srčne bolezni in pljučne zdravim po moji najnovejši metodi.

Nasvet zastoj.

STALNO OKREVANJE

ZASTRUPLJENJE KRVI
In vseh drugih kožnih bolezni, kakor prische, lucije, onemoglost itd.

ŽENSKÉ BOLEZNI
beli tok, bolečine v ozature, garje, otekline, podju in druge organske bolezni zdravim za stalno.

Preiskovanje zastoj.

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago
med Randolph & Lake
Odpri od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjutraj do 4 pop.

Pilsen Auditorium
Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicago.

Importiran Pilsener, Anheuser-Bush, Michelob in Pilsner. Importirana vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

Solidna slovenska trgovina

V zalogi imam vso zlatino in srebrnino, kar spada v to stroko. Popravljam tudi ure in drugo. V ta oči imam tudi gramofone, slovenske, hrvaške, nemške in angleške plošče. Se priporočam. Za vse pri meni kupljeno blago jamčim.

FRANK ČERNE
6034 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

GLAS SVOBODE
CO.

1809-1813 Loomis St., Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvam, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.